Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 НОЯБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 61 (8801). ● 19 март, 1986 йил ● ЧОРШАНБА ● Баҳоси 3 тийин.

КПСС XXVII СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИ — ҲАЁТГА!

МЕХАНИЗАТОРЛАР ТАШАББУСИ

ЧИНОЗ районидаги Энгельс номли колхоз пахтакорлари бу йил 1010 гектар майдонга чигит экишади. Айни кунларда хўжаликда мавсумга қизғин тайёргарлик кўрилмоқда. Ҳозиргача барча техника воситалари сифатли ремонтдан чиқарилди. Шу жумладан 13 та сеялка тўла шай ҳолга келтирилди. Далаларда ер текислаш ишлари давом эттирилаяпти.

Хўжалик механизаторларидан Ў. Тўлепов, А. Маманов ва А. Собитовлар экин-тикин ишларини тез ва соз ўтказиш ташаббуси билан чиқишди. Колхоз деҳқонлари чигит экишни саккиз иш кунида якунлашга аҳд қилишган. Шу мақсадда сабзавот ва картошка уруғлари барвақт ерга қадаб олинади. Ҳозиргача 37 гектарга пиёз, 12 гектар майдонга картошка экилди. 130 гектар ерга эса уруғлик беда сепилмоқда.

Р. КАМОЛОВ.

ПАРТИЯ РЕЖАЛАРИНИ ҒАЙРАТ БИЛАН БАЖАРАЙЛИК

КПСС XXVII съезди мамлакатимиз олдида янги истиқболлар очди. Ўн иккинчи беш йилликнинг ўзига хос хусусияти шундан иборатки, халқ хўжалигидаги чуқур ўзгартишлар, унинг тармоқларини замонавий фан-техника ютуқлари асосида қайта қуроллантириш вазифалари олға томон қилинаётган ҳаракат суръатларини жадаллаштириш билан айни бир вақтда бажарилади. Шу боисдан ҳам бу соҳада ижодий ёндашиш, интизом ва уюшқоқлик, шаҳар ва қишлоқ меҳнатчиларининг юксак иш натижаларидан астойдил манфаатдорлиги айниқса муҳимдир.

Амалий равишда йўлга қўйилган жанговар социалистик мусобақа бунга кўмаклашади. Ҳамма жойда мусобақани фан-техника тараққиётини жадаллаштиришга, сифат кўрсаткичларини ўстиришга, иқтисод ва тежамкорликка, ҳар бир коллективда, ҳар бир иш жойида белгиланган марраларга эришишга қаратиш лозим. Совет кишиларининг меҳнатсеварлиги ва истеъдоди, уларнинг ғайрат-шижоати ва ошиб бораётган маҳорати—ўртага қўйилган мақсадга эришишнинг ҳал қилувчи шарти эканлиги съездда уқтириб ўтилди. Эндиги иш шу буюк кучни моҳирона ташкил этишга, уни аниқ йўлга солиб туришга боғлиқ.

Энг яхши коллективлар тажрибаси шунга ишонтирмоқдаки, меҳнатдаги беллашув хўжалик юритишнинг янги усуллари билан, меҳнатни ташкил қилишнинг ўзини оқлаган формалари билан маҳкам боғлаб олиб борилган жойларда унинг коллективлар ҳаёти ва ишига таъсири ортаверади. Ишчилар, колхозчилар, мутахассисларнинг ташаббуси ва омилкорлигига кенг уфқ очиб берадиган хўжалик ҳисоби ҳам мусобақанинг кучига куч қўшади. «АвтоВАЗ»нинг яқинда «Правда»да тасвирлаб берилган тажрибаси, Херсондаги С. М. Киров номли колхознинг тажрибаси бунга мисол бўла олади. Бу колхозда барча бўлинмалар хўжалик ҳисобига ўтказилди, улар дала ва фермаларда салмоқли натижаларга эришдилар. Новаторларни самарали рағбатлантириш соҳасида, бригадаларнинг мутахассислар ва олимлар билан ҳамдўстлиги соҳасида орттирилган тажрибани чуқурроқ таҳлил этиб, тезроқ жорий қилиш керак.

Бизда катта-катта резервлар оз эмас, улардан кўпларини рўёбга чиқариш учун катта маблағ талаб қилинмайди, улар эса дурустгина самара беради. Астойдил манфаатдорлик ва омилкорлик кўрсатиб, дадил изланишни қўллаб-қувватланса бас. Ишлаб чиқариш потенциалидан яхшироқ фойдаланиш — шу резервлардан биридир. Текширишлардан маълум бўлишича, юзлаб корхоналарда замонавий станок ва машиналар ҳозирча ярим қуввати даражасида ишлатилмоқда, шунинг оқибатида мамлакат йил сайин бир неча миллиард сўмлик турли маҳсулотларни ололмаяпти. Партиянинг съезди коммунистларга, план ва хўжалик органларига, меҳнат коллективларига: барпо этилган қувватлар ҳамма жойда камида лойиҳада белгиланган даражада ишлайдиган бўлиши учун имкони бўлган ҳамма чоралар кўрилсин, деб наказ берди. Бу соҳада илғорларнинг тажрибасидан ўрганиш керак. Улар хизмат зонасини кенгайтирмоқдалар ва кўп станокчилар ҳаракатини ривожлантирмоқдалар. Мусобақадошларга турдош касблар ва жараёнларни эгаллашда ёрдам бермоқдалар. Ремонтчиларнинг ролини ошириб, уларни комплекс бригадалар составига қўшмоқдалар ва уларнинг маошларини пировард натижаларга боғлиқ қилиб қўймоқдалар.

Ёки ишлаб чиқаришни механизациялаш ва автоматлаштиришни олайлик. Бу энг актуал проблемалардан бўлиб, уни ҳал этишда тажриба ҳам орттирилган. Бироқ, баъзи корхоналарда, хўжаликларда ҳамон бу хусусда алоҳида кўрсатма ва инструкцияларни кутмоқдалар. Баъзан шундай ҳам бўлади: модернизациялашнинг батафсил планлари тузиладию, аммо шу планларни амалга ошириш учун тузукроқ иш қилинмайди. Нега!—десангиз, зарур механизмлар, мосламалар йўқлигини важ қилиб кўрсатадилар, ўз рационализаторлари ва ихтирочилари эса кўпинча бу ишдан четда қолдирилади. Улар ўйлаб топган янгиликларга менсимай қарайдилар. Ҳолбуки, айтайлик, Запорожье корхоналарида ташаббускор рационализатор ва ихтирочилар бу ишларни айни ўз кучлари билан қилмоқдалар, бу ерда қўл меҳнати билан шуғулланувчилар йил сайин камайиб бормоқда. Бошқа саноат марказларида бундай имкониятлар озмунчами!

Ҳозир фан-техника тараққиётини жадаллаштиришни ишнинг юқори сифатисиз тасаввур қилиб бўлмайди — партия съездида масала шу тарзда қўйилди. Хўжалик механизми ҳам сифатни қатъиян оширишга ундамоқда: аъло маҳсулот учун салмоқли устама ҳақ ва бракчиларга қарши қаттиқ жазо чоралари жорий қилинди. Энди мусобақани ҳам мана шу чоралар ва янги талабларга мувофиқ қайта қуриш муҳимдир. Бу соҳада қолоқлик, қимматли ташаббусларга нисбатан беларволик, тенгчилик айниқса тугатилиши керак. Ношуд кишиларнинг айби билан ҳар йили кўп миқдордаги газлама, пойабзал ва бошқа маҳсулотлар паст сортларга ўтказилишига, хом ашё, материаллар, меҳнат зое кетишига ортиқ тоқат қилиб бўлмайди. Сифатни тубдан яхшилаш ҳар бир коллективнинг, коммунистларнинг, ўз корхонаси, хўжалиги шон-шарафини ва пировард натижада Ватанимизнинг шон-шарафини азиз билувчи барча кишиларнинг жонажон иши бўлиб қолиши керак.

Мусобақа маҳсулотни кўпайтиришнинг ҳаммасини хом ашё, материаллар, энергияни тежаш ҳисобига таъминлаш учун курашда муҳим омил бўлиб қолди. Москва ва Ленинград, Украина, Белоруссия, бошқа республикаларнинг бир қанча корхоналарида бу йўлда дастлабки қадамлар қўйилди. Бироқ, тежамкорларнинг ютуқлари ҳамма жойда ҳам зўр ғайрат билан оммалаштирилаётгани йўқ. Ҳамма ишда ва ҳамма жойда — ишлаб чиқаришда, рўзғорда тежамли бўлиш, қимматли янгиликларни актив қўллаб-қувватлаш керак. Ҳамма жойда исрофгарчилик манфаатсиз бўлган, тежамли хўжалик ходимлари эса яхшигина рағбатлантириладиган қаттиқ тартиб ўрнатилишига эришиладиган пайт келди.

Съездолди мусобақаси давомида кўпгина коллективлар маҳсулот етказиб бериш интизомини мустаҳкамлашга, ишни бир маромда йўлга қўйишга муваффақ бўлдилар. Хўжалик юритишнинг янги системасига ўтиш ҳам шунга кўмаклашади. Шундай бўлса-да, шартномавий интизомни бузиш ҳоллари рўй бериб турибди, бу эса халқ хўжалигимизга анчагина зиён етказмоқда. Бу эски иллатдан қатъиян халос бўлиш керак!

Технология занжири бўйлаб узлуксиз мусобақани ташкил этиш, «Ишчи эстафетаси» принципи асосидаги ҳамдўстликни ривожлантириш, ленинградлик транспортчиларнинг намунаси асосида ёндош бўлинмаларнинг ишини мувофиқлаштириб туриш бу соҳада яхши қўл келади. Хуллас, шошмашошарликларсиз ва штурмларсиз аниқ, аҳил ишлаш кўп жиҳатдан мусобақадошларнинг ўзларига боғлиқ. Мана шундай баҳамжиҳат ҳаракат қилиш ва ўзаро ёрдам, кооперация асосида маҳсулот етказиб беришга қатъий риоя этиш ҳар бир меҳнат коллективи ва бошқарув бўғини учун қонун бўлиб қолиши керак.

Партия съезди белгилаб берган вазифаларни муваффақиятли бажариш барча меҳнаткашларнинг куч ва ғайратини тўла сафарбар этишни талаб қилади. Коммунистлар умумхалқ мусобақасига бош бўлиб, зўр ғайрат билан меҳнат қилиш, топширилган иш учун юксак масъулият намунасини кўрсатишлари керак. Беш йилликнинг биринчи йилидаёқ салмоқли силжишларга эришиб, шу тариқа халқ хўжалигимизни бундан буёнги ўзгартишларнинг негизини мустаҳкамлаш меҳнат мусобақаси қатнашчиларининг ватанпарварлик бурчидир.

(«ПРАВДА» газетасининг 18 мартдаги бош мақоласи).

КЕЛГУСИ ЎН БЕШ ЙИЛЛИКНИНГ СТРАТЕГИК ВАЗИФАЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРИШДА ЎН ИККИНЧИ БЕШ ЙИЛЛИК ЖУДА МУҲИМ РОЛЬ ЎЙНАЙДИ. БУ БЕШ ЙИЛЛИК МАМЛАКАТ ИҚТИСОДИЙ ВА СОЦИАЛ РИВОЖИНИНГ ҲАММА ЙЎНАЛИШЛАРИДА БУРИЛИШ БЕШ ЙИЛЛИГИ БЎЛИБ ҚОЛИШИ КЕРАК.

(СССРНИ ИҚТИСОДИЙ ВА СОЦИАЛ РИВОЖЛАНТИРИШНИНГ 1986—1990 ЙИЛЛАРГА ҲАМДА 2000 ЙИЛГАЧА БЎЛГАН ДАВРГА МЎЛЖАЛЛАНГАН АСОСИЙ ЙЎНАЛИШЛАРИДАН).

ФИКР ЖЎШҚИНЛИГИНИ КОНКРЕТ ИШЛАР ЖЎШҚИНЛИГИГА АЙЛАНТИРАЙЛИК

Ўзбекистоннинг меҳнат коллективларида КПСС XXVII съезди делегатлари билан учрашувлар бўлиб ўтмоқда. Мамлакат коммунистлари тарихий анжуманининг қатнашчилари съезд қабул қилган қарорлар мазмуни ва руҳини ҳар бир киши қалби ва онгига етказишга, ана шу қарорларни бажаришга оид ишларни амалий ташкил этиш учун ёрдам беришга интилмоқдалар.

● ТОШКЕНТ. Радиомонтажчи, иккинчи ва учинчи даражали Меҳнат Шуҳрати орденларининг нишондори Павел Николаевич Чекунов ўз ўртоқлари — «Сигнал» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасининг ишчилари ҳузурида нутқ сўзлашга алоҳида тайёргарлик кўрмади. У иш жойидан тўғри мажлислар залига кириб келди.

— Съезд ишчанлик, ижодий ва танқидий вазиятда ўтди, — деди у, — Съездда барча эскирган, социалистик жамиятимизга ёт бўлган ва унинг олға томон ҳаракатига халақит бераётган барча нарсалар ошкора, қаттиқ танқид қилинди. Корхонамиздаги ишларнинг аҳволини худди шундай принципиаллик нуқтаи назаридан кўриб чиқишимиз, бизда амалга оширилаётган ишларнинг қайси бири яхши-ю, қайси бири ёмон ва нималарга қўлимиз етмаяпти, шуни пухта ўйлаб кўришимиз лозим.

Биз съездолди вахтасини муносиб тугаллаб, икки ойлик топшириқни муддатидан илгари бажарганлигимиз қувончлидир, албатта. Аммо бизда ҳали фойдаланилмаётган қанча-қанча резервлар борлигига бир назар ташлайлик. Ишлаб чиқаришнинг инженерлик жиҳатдан тайёргарлигини олиб кўрайлик. Ғоят аниқ приборларни яратаётган корхонамизда ҳали кўп ишлар қўлда бажарилмоқда. Ишчи ўтириб симни қўлда ўрайди. Аслида эса олти киши бажарадиган ишни битта робот бажаради. Нимагадир шундай роботлар фақат бизда йўқ. Фан ва техника ютуқларини ишлаб чиқаришга жорий этишни жадаллаштиришга оид вазифалар «умуман» ҳал этилиб қолмасдан, балки ҳар бир иш жойида конкрет бажарилиши керак. Биз шу йўл билангина ҳар бир иш жойида вазифани конкрет ҳал этишимиз лозим. Шундагина сўздан амалий ишга ўта оламиз.

Бирлашма раҳбарлари пухта ўйлаб кўриши лозим бўлган бошқа муаммо ҳам бор. Маълумки, ҳозир бизда иккинчи ишлаб чиқариш корпуси қурилмоқда. Шу корпус ишга туширилиши билан маҳсулот ишлаб чиқариш икки баравар кўпайиши керак. У энг янги асбоб-ускуналар билан жиҳозланади. Уни лойиҳадаги унумдорликка кимлар олиб чиқади? Бунинг учун юқори малакали ишчилар зарур, албатта. Демак, ҳозирнинг ўзидаёқ юқори малакали ишчилар тайёрлаш тўғрисида қайғуришимиз керак.

— Съезд қарорларининг ўзига хос хусусияти шундаки, уларда ҳар бир меҳнат коллективининг, ҳар бир кишининг яқин йилларга ва истиқболга мўлжалланган аниқ, конкрет иш программаси баён этиб берилган, — деб таъкидлади П. Чекунов. — Мен ана шу қарорларнинг коллективимиз ишига берадиган самарасига оид иккитагина мисолни келтирдим, холос. Агар биз барча ишларни яхшилаш тўғрисида биргаликда чуқур ўйлаб кўрадиган бўлсак, партиянинг жадаллаштиришга қаратилган йўлини амалга ошириш учун кўп иш қила олган бўлур эдик.

Делегатнинг нутқи ҳамкасбларида ғоят қизиқиш уйғотди. Учрашувда ишлаб чиқаришда тартибни йўлга қўйиш, фойдаланилмаётган резервларни ишга тушириш, меҳнат унумдорлигини ошириш, маҳсулот сифатини яхшилашга доир бошқа таклифлар ҳам айтилди.

(ЎзТАГ).

ЕРЛАР ЕТИЛИБ ҚОЛДИ

КОЛХОЗИМИЗ меҳнаткашлари ўтган йили пахта тайёрлаш планларини бажаролмай доғда қолган эдилар. Бунинг сабаби кузги-қишки тадбирлар, экишолди ишларини кўнгилдагидек ташкил этолмагандик. Бу бизга сабоқ бўлди.

КПСС XXVII съезди қарорларидан руҳланган колхозчиларимиз бу йил ишни янгичасига ташкил этмоқдалар. Мўл, эртаги, сифатли пахта етиштиришга қаратилган агротехника тадбирлари ишлаб чиқилди ва уларнинг бажарилиши устидан назорат кучайтирилди. Биз ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилашга алоҳида аҳамият бермоқдамиз. Экин майдонларини шудгорлашдан олдин гектарига 300-350 килограммдан минерал, ҳосилдорлиги паст бўлган пайкалларнинг ҳар гектарига 20-25 тоннадан маҳаллий ўғит солганмиз. Айни дамларда бригадамиз далаларида чигит экишга тайёргарлик ишлари қизғин бормоқда. Шу кунларда коллективимизнинг М. Жўраев, Ҳ. Қаҳҳорова, М. Худойбердиева сингари аъзолари ерларни яхлитлаштириш, текислаш, дала бошига маҳаллий ўғит ташиб чиқариш ишларини бажаришда бошқаларга намуна бўлишяпти. Биз гектаридан 35 центнердан ҳосил кўтариш мақсадида меҳнат қилаяпмиз.

Д. АЛИҚУЛОВ,
Оққўрғон районидаги «Озод» колхози бригада бошлиғи.

ЮТУҚЛАР МУСТАҲКАМЛАНАДИ

ПАРКЕНТ. Ҳайдар Юсупов кўп йиллардан буён боғдорчилик билан шуғулланади. «Ленинобод» совхозининг у етакчилик қилаётган бригадаси соҳибкорлари йилдан-йилга яхши натижаларга эришмоқдалар. Улар ўтган йили 30 гектар токзордан 225 тонна маҳсулот топширдилар.

Бригада боғбонлари ўн иккинчи беш йилликнинг биринчи йилида ўтган йилги ютуқларни мустаҳкамлаш учун баҳорги ишларни кун сайин авж олдирмоқдалар. Токзорларга яхоб бериш, сув йўлларини тозалаш, шпаллерларни ремонт қилиш ва ўрнатиш сингари юмушлар сифатли бажарилмоқда. Ҳозиргача олти гектар майдондаги токзорларга янгидан шпаллерлар ўрнатилди. Бу иш давом эттирилмоқда.

— Биз бу йил эл дастурхонига кам деганда 245 тонна узум етказиб берамиз, — деди бригадир. — Шу мақсадда зарур тадбирларни амалга оширмоқдамиз.

М. МИРКАМОЛОВ.

Бу ҳақда съездда гапирилган эди

Малакали мутахассислар етарли бўлса...

«Афтидан, олий ва ўрта махсус мактабларнинг халқ хўжалиги тармоқлари билан ўзаро муносабатларини янгича ташкил этиш лозим, уларнинг кадрларга таълим бериш ва уларни қайта тайёрлаш савиясини оширишдан, улардан ишлаб чиқаришда фойдаланишни тубдан яхшилашдан ўзаро манфаатдорлигини кучайтириш лозим бўлади».
(КПСС Марказий Комитетининг партия XXVII съездига Сиёсий докладидан).

Тошкент политехника институти автоматлаштирилган бошқарув системаси факультетининг учинчи курсида ўқиётган ўнлаб студентлар Ўзбекистон пойтахтида қурилаётган мотор заводига дастлабки тарзда ишга йўлланма олдилар. Лекин улар биринчи практикани республика Фанлар академиясининг «Кибернетика» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасида ўтказадилар. Бу илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси завод ҳамда институт иштирок этаётган шартноманинг учинчи шеригидир. Гап инженер кадрларни тайёрлашнинг комплекс системаси ҳақида бормоқда.

— Биз ана шу системада КПСС Марказий Комитетининг партия съездига Сиёсий докладида тилга олинган олий мактабнинг халқ хўжалиги тармоқлари билан янги муносабатлари тажрибасини кўриб турибмиз, — деди мотор заводининг бош инженери Э. Бардовский. — Бунинг моҳияти шундаки, бўлажак инженерлар олий ўқув юртидаёқ бугунги кун техникаси билан бир қаторда эртанги кун техникасини ҳам ўзлаштирадиган бўладилар. Бу эса ёш мутахассисларга илмий-техника тараққиётини жадаллаштириш ишига дарҳол киришиб кетиш имконини беради.

Қурилиш кетаётган вақтдаёқ дастлабки маҳсулотни ишлаб чиқара бошлаган мотор заводида ҳозир 100 га яқин роботлаштирилган комплекслар, қайта ишловчи марказлар, рақамли программа билан бошқариладиган станоклар ишлаб турибди. Шу орада «Кибернетика» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасида ана шу техниканинг янги намуналарини тайёрлаш устида иш бормоқда. Экспериментга бош бўлган кишиларнинг фикрича, ёшлар ўзларининг инженерлик фаолиятини ана шу тарзда бошлашлари керак. «Кибернетика» бирлашмаси мутахассислари раҳбарлигида студентлар ўзлари келажакда ишлайдиган станоклар ва линияларни конструкция қилиш, программалаш ва созлашда иштирок этадилар. Шундан кейингина улар ўзларининг бўлажак иш жойларида стажировкадан ўтадилар, билимлари билан бир қаторда ишлаб чиқаришни ташкил қилиш вазифаларини бажариб синовдан ҳам ўтказадилар. Қизиғи шундаки, корхонанинг конкрет эҳтиёжларини ҳисобга олиб завод «ўз студентларига» диплом лойиҳаси мавзуларини ҳам тавсия этади. Студентларнинг диплом ишига раҳбарлик қилиш мотор заводининг етакчи мутахассисларига топширилган.

— Кўпчилик корхоналар учун долзарб бўлган малакали кадрлар муаммоси бизда ҳам ўткир бўлиб турибди, — деб суҳбатни якунлайди бош инженер. — Биз ҳозир моторларни минглаб эмас, балки юзлаб чиқараётганимизда ҳам бу масала «чирсиллаб» турибди. Беш йилликнинг охирида корхонамиз фойдаланишга топширилганида биз созловчилар, программачилар, мастерлар, участка бошлиқлари ва смена инженерларининг тақчиллигига дуч келмаймиз, деб ўйлаймиз. Уч томонлама шартнома тузаётганимизда синчиклаб қилинган ҳисоб-китоблар ана шундан далолат бериб турибди.

С. КИМ,
Б. ҲАСАНОВ,
ЎзТАГ мухбирлари.

Мажбурият бажарилмоқда

«ТАШОБЛМЕЛИОВОДСТРОЙ» тресги пойтахт областимизнинг пешқадам бинокорлик ташкилотларидан ҳисобланади. Унинг кўп кишилик интернационал коллективи ҳар йили катта ҳажмдаги бунёдкорлик ишларини амалга оширмоқда. Саноат объектлари қатори кўплаб уй-жойлар, хўжалик бинолари барпо этмоқда. Бунёдкорлар ўн биринчи беш йилликни яхши якунлашди. Барча асосий кўрсаткичлар бўйича давлат плани тўла ва ошириб бажарилди. Улар бу йил ҳам дуруст ишламоқдалар. Зиммаларига олган мажбуриятларини ой сайин бажаришяпти.

Социалистик мусобақани авж олдириш, мавжуд бинокорлик машина-механизмларидан оқилона фойдаланиш, меҳнатни пухта ташкил этиш ва илғор иш усулларини қўлланиш коллектив эришаётган ютуқларнинг омили бўлмоқда. Шу сабабли йилнинг ўтган икки ойлик топшириғи муваффақиятли адо этилди. Жумладан, товар қурилиш маҳсулоти плани 104 процентга адо этилди. Пудрат ишлари жами ҳажми бўйича эришилган натижа топшириқдагидан икки процент ортиқ бўлди.

Трест коллективи қўлга киритилган бу ютуқни янада мустаҳкамлаш учун зўр фидокорлик билан меҳнат қилмоқда. КПСС XXVII съезди капитал қурилишини кескин яхшилаш бўйича белгилаган вазифаларнинг бажарилишига муносиб ҳисса қўшиш иштиёқида бутун тажриба, маҳоратларини сарфлаб ишламоқдалар, ички резервларни қидириб топиб, ишга солмоқдалар.

М. МАҲМУДОВ.

ИҚТИСОД ВА ТЕЖАМКОРЛИКНИ ЎЙЛАБ

«СОВЕТ кишиларининг меҳнатсеварлиги ва истеъдоди, — дейилади КПСС Марказий Комитетининг партия XXVII съездига Сиёсий докладида, — қўйилган мақсадга эришишнинг ҳал қилувчи шартидир. Энди иш ана шу буюк кучни моҳирлик билан ташкил этиш, аниқ йўлга солиб туришда қолди. Шунинг учун ҳам бу жабҳада социалистик мусобақанинг роли ғоят каттадир. У иш сифатини оширишга, иқтисод ва тежамкорликка, ҳар бир коллективда, ҳар бир иш жойида белгиланган марраларга эришишга қаратилмоғи керак...».

Тошкент шаҳар маҳаллий саноат бошқармасига қарашли чарм-галантерея буюмлари фабрикасида мусобақани ташкил этиш, унинг оммавийлиги ва ошкоралигини таъминлаш, таъсирчанлигини оширишга катта эътибор берилмоқда. У муттасил такомиллаштирилмоқда, янги-янги формалари жорий қилиняпти. Бу коллектив эришаётган ютуқлар омили бўлаяпти.

Фабрика асосан саноат ишлаб чиқариши чиқиндиларидан турли хил истеъмол буюмлари тайёрлашга ихтисослаштирилган. Унда 300 дан ортиқ киши меҳнат қилади.

Корхона меҳнаткашлари 1985 йил топшириғини 102 процент қилиб бажарган эдилар. Бу йил янада юксак марраларни эгаллаш режалари тузилди. Пландагига қўшимча 220 минг сўмлик халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқаришга сўз берган коллектив унинг устидан чиқиш учун мусобақани авж олдирмоқда. Социалистик мусобақага ҳар ойда якун ясалиб, илғорлар моддий ва маънавий рағбатлантириб турилибди. Сўнгги квартал якунлари бўйича Лутфулла Муҳамедов бошчилик қилаётган пойабзал цехи биринчи ўринни эгаллади ва унга корхона кўчма Қизил байроғи топширилди.

— Бўлинмамиз фабриканинг етакчи цехларидан ҳисобланади, — дейди Л. Муҳамедов. — Коллективимизда 85 киши меҳнат қилади. Фабрика ташкил этилган 1968 йилда атиги икки хил маҳсулот ишлаб чиқарилган бўлса ҳозир биргина шу цехнинг ўзида 8 турдаги маҳсулот тайёрланмоқда. Ўтган йилдан бошлаб миллий аёллар ковуши тика бошладик. У харидорларга манзур бўлди. 1986 йилнинг январь ойида шундай ковушлардан пландан ташқари 200 жуфт тикилди. Ҳаммаси бўлиб 103 минг сўм ўрнига 116 минг сўмлик маҳсулот реализация қилдик. Бу ютуқларда ишчиларимиздан Юрий Бичурин, Наталья Селиванова, Нажмиддин Ҳакимов, Баҳодир Абдураҳмоновларнинг хизматлари катта.

Ўтган йили конструкторларимиз томонидан яратилган 14 турдаги янги маҳсулот ишлаб чиқаришга жорий этилди. Шу йил январь ойининг ўзида тўрт хил янги маҳсулот савдо тармоқларига жўнатилди. Аёллар махсисига «Янгилик» индекси қўйилди.

Корхонада тежамкорликка ҳам катта эътибор берилмоқда. 1985 йилда фабрика бўйича 8 минг киловатт-соат электр энергияси ва 2000 сўмликдан зиёд хомашё тежаб қолишга эришилди.

— Коллективимиз, — дейди фабрика бош инженери Саида Ғаниева, — ўн иккинчи беш йилликнинг биринчи йилидан бошлаб иқтисодий эксперимент шароитларида ишламоқда. Корхона яқинидаги маҳаллаларда яшовчи аёллар, кўп болалик оналарнинг касаначилик асосида ишлаши учун қулай шароитлар яратиб берилмоқда. Улардан 90 ишчи тикув машиналари билан таъминланди. Касаначилар уйларига керакли хомашёлар ўз вақтида етказиб берилмоқда.

М. ХОЛБЕКОВА.

МЕХАНИЗАЦИЯГА ТАЯНИБ

ОРЖОНИКИДЗЕ районидаги «Правда» колхозининг Одил Ризаев бошлиқ бригадаси аъзолари бу йил ишни тубдан янгича ташкил этишди. Колхозчилар йил давомида асосий ишларни фақат техника ёрдами билан бажаришга аҳд қилишди. Хўжаликда ҳозирча яккаю-ягона механизациялашган бригада ташкил этилди. Бунинг учун мазкур бригадага қўшимча техника воситалари ажратиш керак бўлмади. Коллектив аъзолари барча ишларни мавжуд ҳайдов ва чопиқ тракторлари билан уддалашга ҳаракат қилишмоқда.

Бригадада 50 гектар ер сифатли шудгорланиб, унинг 30 гектарига эртаги экинлар учун жўяклар олинганди. Қулай муддатларда беш гектар майдонга картошка экилди. 3 гектар майдонда эса плёнка остида карам парваришланмоқда. Булардан ташқари 8 гектар ердаги пиёз ҳамда 5 гектар майдондаги сабзининг ривожи яхши. Бригада аъзоларининг аҳди бу йил асосий экин майдонларидан икки марта ҳосил олишдан иборатдир.

Ш. ТАЛАЕВ.

ЎРНИ БЎШАГАН ДЕПУТАТЛАР ЎРНИГА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИГА САЙЛОВ ЎТКАЗУВЧИ ОКРУГ САЙЛОВ КОМИССИЯЛАРИНИНГ

АХБОРОТИ

Шу йил 16 мартда 251-Свердлов сайлов округи (Коммунистик райони) ва 335-Ангор сайлов округи (Ўрта Чирчиқ райони) бўйича ўрни бўшаган депутатлар ўрнига халқ депутатлари Тошкент область Советига сайловлар бўлиб ўтди. Бу сайловлар Ўзбекистон ССРнинг «Ўзбекистон ССР халқ депутатлари маҳаллий Советларига сайловлар тўғрисида»ги Қонунининг 54-моддасига тўла мувофиқ ҳолда ўтказилди.

251-Свердлов сайлов округи бўйича 2497 сайловчи рўйхатга олинган эди. Улар сайловда юз фоиз иштирок этиб, область Советининг депутатлигига номзод учун якдиллик билан овоз бердилар. 251-Свердлов сайлов округидан Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг транспорт ва алоқа бўлими мудири Пўлат Мажидович **Абдураҳмонов** халқ депутатлари Тошкент область Советининг депутати қилиб сайланди.

335-Ангор сайлов округи бўйича рўйхатга олинган 3.945 сайловчи сайловда тўла қатнашиб, область Совети депутатлигига номзод учун якдиллик билан овоз берди. 335-Ангор сайлов округидан халқ депутатлари Тошкент область Совети ижроия комитети раисининг ўринбосари вазифасини бажарувчи Дилбар Набиевна **Жаҳонгирова** халқ депутатлари Тошкент область Советининг депутати қилиб сайланди.

КПСС XXVII СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИ-ҲАЁТГА!

ЖАДАЛЛАШТИРИШ, САМАРАДОРЛИК ВА СИФАТ— ЎН ИККИНЧИ БЕШ ЙИЛЛИК ШИОРИ

ИШЧИ ВА ОЛИМ ҲАМКОРЛИГИ

«Фан-техника тараққиётини тубдан жадаллаштириш — партия иқтисодий стратегиясининг асосий масаласидир»

(Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг янги таҳрирдаги Программасидан).

Илгарилари қолоқ ҳисобланган Октябрь революцияси номли тепловоз ремонти заводи эндиликда илғор коллективлар қаторидан ўрин олмоқда. 1985 йил топшириқлари асосий кўрсаткичлари бўйича ортиғи билан адо этилди. Янги беш йиллик ҳам муваффақиятли бошланди. Дастлабки икки ойда қўшимча 100 минг сўмлик маҳсулот реализация қилинди. Корхонадаги ижобий ўзгаришларни мухбиримиз билан суҳбатда завод партия комитети секретарининг ўринбосари Иноят Ҳидоятович Неъматов шундай шарҳлаб берди:

— Корхона ўнинчи беш йиллик ва ўн биринчи беш йилликнинг бошларида халқ хўжалик планларини бажара олмади. Биз бунинг сабабларини чуқур таҳлил қилдик. Коллектив муваффақиятларга маҳлиё бўлиб секин-аста замон талабларидан орқада қола бошлагани, фан ва техника ютуқларини ишлаб чиқаришга жорий этиш, технологиясини янгилашга эътибор сусайганлиги маълум бўлди.

Биз ўз хатомизга тушуниб етдик. Маъмурият, партия комитети, жамоат ташкилотлари ҳамкорликда ишлаб чиқаришни ривожлантиришга қаратилган комплекс план ишлаб чиқди. У кўп йилга мўлжалланган бўлиб, мамлакатимиздаги қатор илмий-тадқиқот, лойиҳалаш институтлари билан ҳамкорликда, корхонани реконструкция қилиш, янги техникани қўлланиш ва меҳнатни илмий асосда ташкил этиш, рационализаторлик ҳамда ихтирочилик ҳаракатини кучайтириш лозим эди.

Ҳозир заводда жуда катта реконструкция ишлари олиб бориляпти. Маълумки, КПСС XXVII съездида ҳам халқ хўжалигини техникавий жиҳатдан янгидан реконструкция қилишни амалга ошириш, шу негизда жамиятнинг моддий техника базасини тубдан ўзгартириш вазифаси қўйилди. Кейинги йилларда корхонамизда салкам 15 миллион сўмлик реконструкция ишлари амалга оширилди. Реконструкция поёнига етгач бир йилда илгаригига нисбатан 9 миллион сўмлик маҳсулот кўп ишлаб чиқарилади. Ишлаб чиқариш ҳажми 67 процентга ошади.

Корхонада 1985 йилгача биронта ҳам рақамли бошқарув станоги йўқ эди. Ҳозир эса 9 та шундай станок ва 5 та ярим автоматик усулда ишловчи станок ўрнатилган.

ПАРТИЯ КОМИТЕТИ ВА ТЕХНИКА ТАРАҚҚИЁТИ

Биз катта иқтисодий ва социал самара берадиган илғор техникани, энг прогрессив технология жараёнларини кенг жорий этишга алоҳида эътибор бермоқдамиз.

Фан-техника тараққиётини жадаллаштириш техника ва технологияда туб ўзгартишлар ясаш, барча техникавий-ташкилий, иқтисодий ва социал омилларни сафарбар этиш, демакдир. Планлаштирилган реконструкция ишларини адо этишда, рационализаторлик ҳаракатини кенгайтиришда Тошкент транспорт инженерлари институти олимлари катта ёрдам бермоқдалар. Кейинги йилларда ўнга яқин ечимлар улар билан биргаликда ҳал этилди.

Локомотив тормоз колодкалари сифатини яхшилаш ҳақидаги муаммо ҳам муваффақиятли ҳал этилмоқда. Электр двигателларидаги кучланиш занжирларида энергия тақсимотини билдирувчи прибор яратилди. Умуман, маҳсулотнинг техникавий даражаси ва сифатини бутун чоралар билан ошириш юзасидан кўп иш қилинди.

— Фан-техника тараққиётини жадаллаштиришда коммунистлар ҳиссаси қандай бўлаяпти?

— Шубҳасиз, корхонада фан-техника тараққиётини жадаллаштиришда коммунистлар, партия ташкилоти бош-қош бўлмоқда. В. Пешов, И. Иноятов, А. Верешак, А. Аҳмаджонов, Қ. Қорабоев каби коммунистларни алоҳида кўрсатиш мумкин.

Кейинги йилларда фан-техника тараққиётини жадаллаштириш масалалари корхона ва институт партия комитетларининг қўшма мажлисларида муҳокама қилинмоқда. Шундай қўшма йиғилишларнинг бирида илмий изланишлар ва уларни ишлаб чиқаришга жорий этиш масаласи кўриб чиқилди. Йиғилишда барча кафедралар ва корхона мутахассислари ишига принципиал баҳо берилди. Янги давр учун ҳамкорлик режалари тузиб олинди. 40 дан ортиқ илмий ечимлар ишлаб чиқаришга жорий этиш учун қабул қилинди.

Корхонамиз коллективи фан ва техника тараққиётини жадаллаштириш, унинг самарадорлигини ошириш мақсадида бошқа институтлар, шу жумладан Харьков политехника институти, Патон номли Бутуниттифоқ электр пайвандлаш институти каби илмий муассасалар билан ҳам шартномалар тузган.

— Техникани тараққий эттиришда инсон омили ролидан қандай фойдаланилаяпти?

— Партиямиз белгилаган вазифаларни муваффақиятли ҳал этишни инсон омили ролининг оширилиши билан маҳкам боғламоқда. КПСС Программасида таъкидланганидек, социалистик жамиятда омманинг ижодий фаолиятини ривожлантириш йўлларини топмасдан туриб самарали тарзда иш юритиш мумкин эмас. Биз ишчилар, инженер-техник ходимлар малакасини ошириш мақсадида «Фан-техника тараққиёти ва экономика», «Фан-техника тараққиётини бошқариш», «Тежамкорлик — коммунистик хислат», «Экономика тежамкор бўлиши керак» каби табақалашган курслар ташкил этганмиз. Ишчи-хизматчилар машғулотларда партиянинг иқтисодий стратегияси билан яқиндан танишмоқдалар. Ўз зиммаларига юкланган вазифаларни чуқурроқ ҳис этмоқдалар. Эндиликда ишчилар рационализаторлик ва ихтирочилик ҳаракатида актив иштирок этишаяпти. Завод цехлари ва бўлимлари ўртасида бу борада социалистик мусобақа йўлга қўйилган. Техника тараққиётига катта ҳисса қўшганларни моддий рағбатлантириш билан бирга «Энг яхши рационализатор», «Техника ижодкорлигининг энг яхши ташкилотчиси» деган шарафли номлар ҳам берилаяпти. Ўтган йили ишлаб чиқаришга жорий этилган рационализатор таклифлари туфайли 200 минг сўмликдан кўп иқтисодий самара олинди.

Инсон омили ролини оширишда бригада пудрати усули ҳам яхши самара бераяпти. Ҳозир корхонамизда 65 процент ишчи шу усулда меҳнат қилмоқда.

Корхонамиз бу йил лойиҳа қувватига эришиши керак. Меҳнат унумдорлигини планга қўшимча 1,1 процентга оширишга, маҳсулот таннархини эса 0,5 процентга арзонлаштиришга аҳд қилганмиз. Бу мажбуриятимиз реал. Ҳозир бутун куч съездлар йилида қўйилган улкан вазифаларни бажаришга қаратилган. Завод партия ташкилоти олиб бораётган катта ташкилотчилик ва сиёсий ишлар съезд қарорларини амалга оширишга хизмат қилаяпти.

ДЕЛЕГАТ СЪЕЗДДАН ҚАЙТДИ

СЕКРЕТАРЛАР соати машғулоти бу гал одатдагидан бошқачароқ ўтди. Машғулотга КПСС XXVII съезди делегатлари — Ўрта Осиё темирйўл бошқармаси бошлиғи Н. А. Белокуров, «Қизил тонг» тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси тикувчи-мотористкаси И. Тўлаганова, «Средазэлектроаппарат» ишлаб чиқариш бирлашмаси электр монтажчиси Л. Валетова таклиф этилган эди. Улар бошланғич партия ташкилотлари секретарларига съезддан олган ўз таассуротларини сўзлаб бердилар, йиғилганларнинг саволларига жавоб қайтардилар.

Йиғилганлар айниқса Н. А. Белокуровнинг сўзларини зўр қизиқиш билан тингладилар. Чунки бу йил Ўрта Осиё темирйўл бошқармаси коллективи белоруссиялик темирйўлчилар усулида ишлашга ўтмоқда. Бу усул ҳақида партия XXVII съездида алоҳида гапирилган эди. Белоруссиялик транспортчилар ички ресурсларни тўла ишга солиш, ишчи кучларидан самарали фойдаланиш ҳисобига йил сайин меҳнат унумдорлигини оширмоқдалар.

Ўтган йили Белоруссия темирйўл бошқармасида 11,5 минг ишчи бошқа участкаларга ўтказилган бўлишига қарамай меҳнат унумдорлиги 15 процент, транспортчиларнинг маоши эса 14 процент ошди. Бу усул эндиликда Ўрта Осиё темирйўлчиларига ҳам маъқул тушмоқда.

Ҳозир ички резервлар тўла ҳисоблаб чиқилди. Энг аввало ишчи кучларидан самарали фойдаланиш, маош фондини бойитиш зарур, деган хулосага келинди. Биргина бошқарув аппаратини 6 процент қисқартириш имкони бор экан. Бошқа участкалардаги транспортчилар иш усули ҳам ўрганиб чиқилди. Фикрлашувдан сўнг эндиликда машинист ёрдамчиларига, ёрдамчи вагон тузувчиларга, чорраҳа қоровулларига эҳтиёж қолмади, деган қарорга келинди. Чунки ҳозир кўпгина участкаларда иш жараёни тўла автоматлаштирилган. Чорраҳалар аниқ ишловчи светофорлар билан жиҳозланган. Илгарилари ишчилар бажарган ишларни энди техника ўз зиммасига олаяпти. Шу боисдан кўпгина ишчи кучидан бошқа участкаларда бемалол фойдаланиш мумкин.

БЕЛОРУССИЯЛИКЛАР УСУЛИДА

Дарҳақиқат, ҳозирги кунда темирйўл транспортида ўн кишининг ишини тўққиз киши бажараяпти. Тежалган маош фонди ҳисобига темирйўлчиларга тўланадиган иш ҳақини 14 процент ошириш имкони яратилаяпти. Шунда фақат инженер-техник ходимларнинг маошига бирйўла 60—80 сўм қўшилади.

Умуман, мамлакат бўйича 8 та темирйўл бошқармаси Белоруссия транспортчилари усулида ишлашга ўтмоқда. Бундан ўрта ҳисобда 100 минг ишчи кучи тежалади, темирйўлчиларнинг маоши сезиларли даражада ортади. Кўпгина социал муаммоларни ички ресурслар ҳисобига ҳал этиш имкони яратилади.

Темирйўл иши устидан қатъий назорат ўрнатиш ҳам шу куннинг вазифасидир. Юк ташиш жараёнида контейнерларнинг бир қисми баъзан белгиланган манзилга етиб бормаяпти, социалистик мулк талон-торож қилиняпти. Йўқолган юк учун Ўрта Осиё темирйўл бошқармаси мижозларга ўтган йили 3 миллион сўмлик жарима тўлади. Бундай ортиқча чиқимларнинг бўлмаслиги учун ҳар бир участка, ҳар бир темирйўлчи фаолияти устидан қаттиқ назорат ўрнатиш керак. Қўшимча чиқимлар қанчалик кам бўлса темирйўлчиларнинг турмуш фаровонлиги шунчалик ошаверади, иш шароити яхшиланади. Буни ҳар бир коллектив тушуниб етиши керак.

Бошқарма коллективи янги беш йилликда ҳар бир участкада тартиб ва интизомни мустаҳкамлаш, назоратни кучайтириш, ички ресурслардан оқилона фойдаланиш бўйича бир қатор тадбирларни амалга ошираяпти. Бу тадбирлар яхши самара бераяпти. Ўтган икки ойлик план барча иқтисодий-молиявий кўрсаткичлар бўйича муваффақиятли бажарилди. Март ойи топшириқлари ҳам кунма-кун адо этилаяпти.

Бошқарма партия ташкилоти съездда қўйилган вазифаларни ҳар бир темирйўлчи қалбига ва онгига етказиш чораларини кўрмоқда. Оғзаки-сиёсий агитация кадрлари ўтказаётган суҳбатларда темирйўлчилар эътибори ички ресурсларга ва улардан оқилона фойдаланишга қаратилмоқда. Ҳар бир участкада инсон омили ролини ошириш лозимлиги уқтирилмоқда. Ленин район партия комитети темирйўлчилар амалга ошираётган бу ишларни ижобий баҳолади.

Ж. НОСИРОВ.

«ТАШГИПРОГОР» институтининг 4-устахонаси коллективи тюменлик нефть ва газ қазиб чиқарувчилар шаҳри—Нягандаги социал-маданий-маиший объектлар — болалар боғчалари, мактаблар ва клубларнинг қурилиш лойиҳаларини тайёрлашга киришдилар. Тошкентликлар бу зонада биринчи бўлиб бунёдкорлик ишларини оммавий равишда бошлаб юбордилар. Суратда: катта архитекторлар (чапдан) Ф. Сулаймонова ва Г. Казанцева микрорайон макетини кўздан кечиришмоқда. **С. Величкин** фотоси. (ЎзТАГ).

Новаторлар конкурсининг самараси

Тошкент тўқимачилик комбинати цехларидаги машиналарда ип узилишини анча камайтирувчи ихчам мосламалар пайдо бўлди. Натижада иш унуми ортди, калаванинг сифати яхшиланди. Мастер ёрдамчиси П. Кисилев, инженер К. Федоров ва инструктор А. Нарежной таклиф этган бу янгиликнинг иқтисодий самараси 5 минг сўмдан ошиб кетди.

Мослама рационализаторлик таклифлари конкурси чоғида жорий этилди. Унинг асосий вазифаси новаторларнинг изланишларини маҳсулот сифатини оширишга йўллашдан иборат эди. Касаба союз активлари ижодий кўрикдан олдин коллективларда ўтказилган суҳбатлар чоғида шу ҳақда гапирдилар. Улар тез-тез бракка йўл қўйиладиган «танг» жойларни кўрсатдилар.

Конкурс чоғида рационализаторлар газмолни охорлаш ва бўяш технологиясини такомиллаштиришга, хом ашё сарфини камайтиришга, хом сурп тайёрлашдаги нуқсонларни йўқотишга муваффақ бўлдилар. Кўрик чоғида киритилган ҳамма таклифларни жорий этиш самараси 23 минг сўмга борди. Ғолиблар мукофотланди. Бундай конкурсларни мунтазам равишда ўтказиб туришга қарор қилинди.

(ЎзТАГ мухбири).

ҲАММАНИНГ ВА ҲАР БИР КИШИНИНГ ОНГИГА ЕТКАЗАЙЛИК

ШАНБА КУНЛАРИ МЕҲНАТКАШЛАР ҲУЗУРИДА

«Билим» жамияти Тошкент область ташкилоти КПСС XXVII съезди қарорларини кенг тарғиб қилиш, меҳнаткашлар онгига етказиш юзасидан ишларни актив бошлаб юборди. Ҳозирги вақтда ташкилотимизнинг барча аъзолари бу муҳим идеологик ишга кенг жалб қилинган. Олий ўқув юртларининг профессор ва ўқитувчилари, илмий-тадқиқот муассасаларининг етук мутахассислари меҳнаткашлар ҳузурида бўлиб, тарихий съезд материаллари асосида лекция ва суҳбатлар ўтказмоқдалар. Съезд ғоялари, йўл-йўриқлари, мазмуни ва моҳиятини тушунтириб, уларнинг ҳаммаси пировард натижада совет кишиларининг фаровонлигини оширишга қаратилганлигини таъкидламоқдалар.

Лекторлар пойтахт областимизнинг барча шаҳар ва районларида ўтаётган учрашувларда лекция ва докладлар қилиш билан бирга меҳнаткашларни қизиқтирган саволларга малакали жавоб беришга ҳаракат қилмоқдалар.

Лекторларнинг чиқишлари якка тартибда ёки группа-группа ҳолида ташкил этилмоқда. Группа бўлиб чиқишларни, айниқса, Тошкент давлат медицина институти маъмурияти ва «Билим» жамияти бошланғич ташкилоти яхши йўлга қўйди. Бу муҳим иш қатъий режа асосида амалга оширилмоқда. Профессор ва ўқитувчиларнинг область районларига график асосида чиқиши таъминланмоқда.

Ҳар ойнинг сўнгги шанбасида белгиланган районга 10—12 кишидан иборат олимлар ва мутахассислар группаси юборилди. Барча факультетлар вакиллари навбатма-навбат меҳнаткашлар ҳузурида бўлишади. Даволаш факультетининг ходимлари Орджоникидзе районида, санитария ва гигиена факультетининг профессор-ўқитувчилари эса Калинин районидаги колхоз ва совхозларда бўлишди.

Шифокорларнинг деҳқонлар билан учрашуви мазмунли ва қизиқарли ўтди. Улар ўз суҳбатларида мамлакатимизда совет кишиларининг саломатлиги ҳақида катта ғамхўрлик қилинаётганлигини, кўплаб касалхоналар, поликлиникалар, амбулаториялар хизмат қилаётганлигини алоҳида таъкидламоқдалар. Айни вақтда тингловчиларнинг турли саволларига жавоблар қайтаришди.

Етук мутахассис шифокорлар районлардаги касалхоналарда ҳам бўлишди. Улар беморларни даволашнинг аҳволи билан қизиқдилар. Даволаш самарасини ошириш юзасидан касбдошларига амалий ёрдам кўрсатдилар ва маслаҳатлар беришди. Айни вақтда бу муҳим ишдаги камчиликларни ҳам қайд қилиб ўтишди. Меҳнаткашлар институт профессорлари У. А. Асқаров, М. А. Мирзамуҳамедов, А. С. Мордухович, доцентлардан С. Н. Нуритдинов, Н. С. Саъдуллаев, М. Н. Исмоилов, Х. Янбоева, Ш. С. Ҳикматуллаеваларнинг лекция ва суҳбатлари, маслаҳат ва тавсияларидан чуқур қаноат ҳосил қилдилар.

Ҳозирги вақтда институт стоматология факультетининг бир группа ўқитувчилари меҳнаткашлар ҳузурига боришга тайёргарлик кўрмоқдалар. Улар шу ойнинг сўнгги шанбасида Ғалаба райони пахтакорлари ва чорвадорлари билан учрашадилар.

Тошкент давлат медицина институти ўқитувчиларининг бу ташаббуси диққатга сазовордир. Уни ҳар томонлама оммалаштириш керак. Шаҳримизнинг бошқа олий ўқув юртлари ҳам ана шу ташаббусни қўллаб-қувватлашига ишонамиз.

Ж. ҚОДИРОВ,
«Билим» жамияти Тошкент область ташкилотининг референти.

ХОТИРА КУНИ ОЛДИДАН

БАРҲАЁТ СИЙМОЛАР

ТУРКИСТОНДА Совет ҳокимиятини ўрнатиш учун матонатли курашчилар сафида Александр Першин алоҳида ўрин тутади. У Тошкентдаги революцион воқеаларнинг бевосита иштирокчиси бўлган. Қуйида ана шу революционер фаолиятининг айрим лавҳалари ҳақида ҳикоя қилинади.

Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети собиқ «Жамоат йиғини» биносини эгаллагач, халқ уни ўзича «Ҳуррият уйи» деб атади. Депутат Александр Першин бугун ана шу уйда ўзбек ишчиси, уста Очил Бобожоновни ташвишли қиёфада учратди. Бобожонов у билан ниманидир маслаҳатлашмоқчига ўхшарди. Ҳақиқатан ҳам шундай экан.

— Александр Яковлевич, — деди у, — сизга маслаҳатли гап чиқиб қолди. Бир нарсани тушунолмай қолдим, эсерлар билан бизнинг шиоримизда қандай фарқ бор?

— Гап шундаки, Очил ака,— деди Александр Першин, — эсерлар шиори усти ялтироғу ичи қалтироқ. Етти ўлчаб бир кес, санамай саккиз дема, деган нақлларни яхши биласиз. Эсерлар бизга вақтинча ҳамроҳ, лекин керагида хиёнат йўлига ўтиб кетади. Баландпарвоз шиорларининг таги пуч. Ҳозир эсерлар партиясига генераллар, офицерлардан тортиб катта амалдорларгача ёзилишган. Ҳатто ўтакетган подшопараст профессор Остроумов ҳам уларга ҳайрихоҳ. Солдатлар ва ишчиларнинг маълум қисми пуч ваъдаларга ишониб уларга эргашмоқда. Аммо кимнинг қандайлигини вақт кўрсатади.

Александр Першин шундай деб Очил Бобожоновнинг елкасига қўлини қўйди:

— Очил ака, мана энди сиз маҳаллий халқдан биринчилар қатори большевик бўлдингиз. Сизга партиявий вазифа топширамиз. Мирзааҳмад Мирҳодиев, Султонхўжа ва Акбархўжа Қосимхўжаевлар билан биргаликда Эски шаҳарда тарғибот ишларини кучайтиринг. Биз РСДРП Тошкент ташкилотида «Касб комиссияси»ни туздик. Ўзбек ишчиларини касаба союзга уюштириш лозим. Бу ишга раҳбарликни ўзингиз бажарасиз. Ишни иморатчи усталар жамиятини тузишдан бошласангиз.

Очил Бобожонов бу гапларни тингларкан, катта воқеалар бошланаётганини ҳис қиларди...

1917 йил 12 сентябрда Александров боғида ўн минг нафарга яқин киши намойишга йиғилди.

Очил Бобожонов ва Султонхўжа Қосимхўжаев бошчилигида Эски шаҳардан мингдан ортиқ ўзбек ишчилари ва ҳунармандлари келиб, янги шаҳарликлар сафидан ўрин эгаллашган. Бу рус ва ўзбек ишчиларининг биринчи йирик сиёсий бирдамлик намойиши эди. «Йўқолсин империалистик уруш!», «Бутун ҳокимият Советларга!» шиорлари уларни бир мақсад сари бирлаштирганди.

Бу ерда Александр Першин нутқ сўзлади. У большевиклар фикрини, программасини баён қилиб, очликка қарши кураш зарурлигини уқтирди. Минбарга чиққан большевик Николай Шумилов ҳам Александр Першиннинг фикрини тўлдиради. Анархист, сўл эсерлар ва большевикларнинг резолюциялари овозга қўйилади. Эски шаҳар вакиллари Очил Бобожонов, Султонхўжа Қосимхўжаев, Мирзааҳмад Мирҳодиевларга эргашиб, большевиклар резолюцияси учун овоз беришади. Мазкур резолюцияда капиталистлар ва бойлар ихтиёридаги озиқ-овқатларни дарҳол мусодара қилиш, ишлаб чиқариш ва озиқ-овқатлар тақсимоти устидан назорат ўрнатиш, шаҳар ва қишлоқ ўртасида мол айирбошлашни тўғри йўлга қўйиш, барча ерларни ҳеч тўловсиз меҳнаткаш деҳқонларга бериш сингари масалалар кўтарилган эди.

Ушбу тадбирлар ҳокимият солдат ва деҳқон депутатлари советига ўтган тақдирдагина амалга ошиши мумкинлиги резолюцияда алоҳида уқтириб ўтилганди.

1917 йил 18 сентябрь куни Тошкент совети Александр Першинни Тошкентдаги вазият ҳақида ахборот бериш ва партия Марказий Комитети билан яқин алоқа ўрнатиш мақсадида Петроградга юборди.

У Петроградда революционер Петр Кобозев ва бошқа большевиклар билан учрашди ҳамда ишчи ва солдат депутатлари Петроград советидаги ўртоқларни Тошкентдаги воқеалар билан таништирди. У Петроград советидан Тошкент большевикларига мадад кўрсатишни сўради. 3 октябрда Петроград совети Александр Першин докладини эшитиб муҳокама этди. Петроград совети Керенскийнинг Тошкентга нисбатан тутган сиёсатини қоралаб, Тошкент ишчи ва солдатларининг фаолиятини қўллаб-қувватловчи розолюция қабул қилди.

Александр Першин Петроградан келган кунининг эртасигаёқ Очил Бобожоновни йўқлаб Олмазорга келди.

— Хуш келибсиз, Александр Яковлевич, — деди Очил Бобожонов меҳмонни хушнуд қаршилаб, — қани, қани, супага марҳамат.

— Петроградда гап кўп, Очил ака, — деди Александр Першин, — мен сизга анчагина газета олиб келдим.

Очил Бобожонов ташналик билан уларни оларкан, ҳаяжон ичра дўстидан кўзини узолмасди.

— 21 сентябрда Тошкентдан кетганимдан сўнг орада анча гаплар бўлибди. Шуларни ўзингиздан батафсилроқ эшитсам.

— Нима ҳам дердим, Александр Яковлевич, — деди Очил Бобожонов чой хўплаб, — ярим подшолар макони бўлган «Оқ уй» «Ҳуррият уйи»мизнинг ёқасидан олмоқчи бўлди. Генерал Коровиченко бизга содиқ 1-, 2-Сибирь полкларини демобилизация қилишга буйруқ берди. Перфильев, Черневский, Шмидт, Цвиллинг, Казаков, Солькин сингари ўртоқлар қаторида сизни ҳам исёнчи сифатида ҳарбий судга беришмоқчи. Шаҳарда қандайдир варақалар пайдо бўлди. Унда сизлар қонундан ташқарида деб эълон қилингансиз.

— Хабарим бор, — деди Александр Першин кулиб, — Петроградга ҳаммаси маълум.

— Яхшиси ўзингиздан эшитайлик. У ердаги воқеалардан гапиринг.

— 3 октябрда Петроград ишчи ва солдат депутатлари советида менинг Тошкентдаги воқеалар ҳақидаги докладим муҳокама этилди, — деди Александр Першин, — сизга тегишли ёрдам кўрсатиш ҳақида резолюция қабул қилинди.

28 октябрь тонгида Ўрта Осиё Бош темир йўл устахоналаридан янграган гудок куролли қўзғолон бошланганидан далолат берди. «Ҳуррият уйи»дан юнкерлар қуршовидан ўтиб олган большевиклар фракцияси аъзолари «Ишчилар қалъаси»ни қўзғолон штабига айлантиришди. Ревком раиси Ляпин унга бошчилик қила бошлади. 30 октябрда икки ўртадаги жанглар шиддатли тус олди.

1918 йил 12 май куни Эски шаҳар мусулмон ишчи депутатлари ва янги шаҳар совети қўшма мажлисида Александр Першин Туркистонда Совет автономияси барпо этилгани билан ўзбек меҳнаткашларини табриклаб, катта нутқ сўзлади. Тошкент большевикларининг биринчи ташкилий йиғилишида Тошкент озиқ-овқат халқ комиссари Александр Першин РСДРП (б) Тошкент шаҳар комитети составига сайланди.

Кескин синфий кураш кескин тадбирлар кўришни тақозо қиларди. Александр Першин ўз фаолиятида маҳаллий ўзбек меҳнаткашларига суянди. Хусусан, Тошкент озиқ-овқат комиссари Очил Бобожонов унинг яқин ёрдамчиси эди.

1918 йил июнь охирида большевиклар ташкилотларининг I ўлка съездига Тошкент партия ташкилотидан Александр Першин делегат бўлиб қатнашди. Съезд Туркистон Коммунистик (большевиклар) партиясини РКП (б) нинг таркибий қисми сифатида расмийлаштирди. У Лениннинг кўрсатмаларини бажара бориб, маҳаллий миллатлар ўртасида сиёсий ишларни кенг қулоч ёйдириш ҳақида амалий тадбирлар белгилади.

Бу пайтда оқ гвардиячилар фитна уюштираётган эдилар. Фитна ташкилотчиси — Туркистон ҳарбий ташкилоти чет эл разведкаси билан узвий боғланган бўлиб, исён Англия қўшинларининг ҳужуми кунига мўлжалланган эди.

Шаҳар — 1919 йил 18 январь кечаси нотинч бўлди. Республиканинг кўпчилик ходимлари шаҳар муҳофазаси бошлиғининг кабинетида йиғилишга тўпландилар. Қуролланган кишиларнинг бир группаси темир йўл устахонасига бостириб киришга ва уни эгаллашга ҳаракат қилганлиги тўғрисида маълумот тушган эди.

Фавқулодда йиғилишга тўпланганлар орасида ҳарбий комиссар Осипов кўринмасди. Уни қидириб топишга ва шаҳардаги аҳволни билишга аҳд қилишди. Ҳукумат аъзолари телефонда у билан боғланишганда Осипов вазиятни муҳокама этиш учун иккинчи полкка етиб келишларини илтимос қилди. Туркистон Марказий ижроия комитетининг раиси В. Д. Вотинцев, шаҳар Советининг раиси Н. В. Шумилов, шаҳар Совети раисининг ўринбосари В. Н. Финкельштейн, Туркистон фавқулодда комиссиясининг раиси И. П. Фоменко ва бошқа комиссарлар хиёнатдан бехабар ҳолда Осиповнинг қароргоҳига жўнадилар.

Александр Першин эса фитна ҳақида эшитиб, дарҳол темир йўл устахоналари томон отланди. Лекин у ярим йўлга етмасданоқ оқ гвардиячилар томонидан қўлга олиниб, фитначилар қароргоҳи — 2-Сибирь полки казармасига келтирилди.

У 1919 йили 21 январга ўтар кечаси бошқа Туркистон комиссарлари қатори ваҳшиёна қатл этилди.

Александр Першин қирқ беш ёшида ҳаётдан кўз юмди. У сингари партия солдатлари ҳақида гап кетганда беихтиёр содиқ ленинчи Петр Кобозевнинг Туркистон Коммунистик партияси III ўлка съездида гапирган қуйидаги сўзлари ёдга тушади:

— Коммунист бўлиш — ўзидан кечиш, бутун вужудини партияга бўйсундиришга шайлигини ҳис этиш демакдир. — Бу жасорат кўрсатишга қодир бўлиш, борди-ю ишимиз талаб қилган ҳолда жонни қурбон қилишга ҳам тайёр туриш демакдир.

Александр Першиннинг ҳаёти бунинг ёрқин мисолларидан биридир.

Ҳамдам СОДИҚОВ,
тарих фанлари кандидати.

БУЮК ҒОЯ ЙЎЛИДА

ЧОРВАЧИЛИК «ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» НАЗОРАТИДА

БАРЧА РЕСУРСЛАРДАН ОҚИЛОНА ФОЙДАЛАНАЙЛИК

ОБЛАСТИМИЗ РАЙОНЛАРИДА 1985 ЙИЛНИНГ 1 ОКТЯБРИДАН 1986 ЙИЛНИНГ 1 МАРТИГАЧА ЧОРВАЧИЛИК МАҲСУЛОТЛАРИ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ ВА ДАВЛАТГА СОТИШ ҲАМДА ҲАР БОШ СИГИРДАН СОҒИБ ОЛИНГАН СУТ ҲАҚИДА

МАЪЛУМОТ

районлар	Ишлаб чиқариш (процент)			Давлатга сотиш (проц)			ҳар бош соғин сигирдан ўртача соғиб олин. сут (кг)		
	гўшт	сут	тухум	гўшт	сут	тухум	1985—86 й.	1984—1985 й.	1985—86 йилларда 1984—85 йилларга нисбатан
Оққўрғон	93,9	102,9	96,5	96,5	106,4	90,4	799	836	— 37
Оҳангарон	111,9	114,7	68,4	113,2	104,6	51,0	839	726	+113
Бекобод	117,0	108,3	126,2	125,9	112,1	128,7	1057	877	+180
Бўстонлиқ	126,0	104,9	161,1	117,3	98,5	109,9	633	824	—191
Бўка	127,7	101,4	117,7	156,3	116,7	198,9	833	881	— 48
Ғалаба	115,0	92,5	121,2	120,2	98,5	63,8	987	525	+462
Калинин	72,4	138,2	101,6	108,5	98,7	101,4	986	1015	— 29
Коммунистик	108,5	104,9	110,5	110,2	103,8	99	1067	1286	—219
Оржоникидзе	101,7	101,4	113,5	111,1	101,2	114,6	930	881	+ 49
Паркент	104,1	105,4	130,7	119,5	109,1	139,6	368	638	—270
Пискент	59,2	105,1	78,7	58,2	102,8	27,7	869	818	+ 51
Ўрта Чирчиқ	149,8	107,5	126,6	136,2	121,2	125,8	825	869	— 44
Тошкент	67,6	103,0	110,2	93,5	99,8	45,6	1245	1128	+117
Чиноз	189,3	96,2	139,9	185,1	96,1	68,1	1306	1035	+271
Янгийўл	105,1	94,0	82,9	112,1	100,2	78,7	944	453	+491
Область бўйича	110,5	103,4	113,2	116,5	103,4	111,9	914	333	+ 81

ШУ ЙИЛНИНГ дастлабки икки ойи давомида область хўжаликларида чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва давлатга сотиш ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан кўпайди. Соғин сигирларнинг маҳсулдорлиги ошди.

Гўшт етиштириш 5,4 процент, сут етиштириш 2,7 процент, тухум етиштириш 19,9 процент ортди. Давлатга 16,9 процент кўп гўшт, 2,8 процент кўп сут, 15,5 процент кўп тухум сотилди. Ҳар бош сигирдан 26 килограммдан кўп сут соғиб олинди.

Шу билан бир қаторда кўпгина колхоз ва совхозлар, районлар чорва қишловини уюшқоқлик билан ва муваффақиятли ўтказиш юзасидан белгиланган тадбирларнинг тўла бажарилиши юзасидан зарур чораларни кўрмадилар. Оҳангарон, Бекобод, Бўка, Ғалаба ва Янгийўл районларида йирик қорамоллар бош сони ўтган йилдагига нисбатан камайиб кетди. Оққўрғон, Бўстонлиқ, Ғалаба, Коммунистик, Ўрта Чирчиқ, Тошкент ва Янгийўл районларида ҳатто сигирлар сони шу йилнинг январь ойидагига нисбатан ҳам камайтириб юборилди.

Бекобод, Калинин, Коммунистик, Оржоникидзе, Ўрта Чирчиқ ва Тошкент районлари хўжаликларида сигир ва ғунажинлардан бузоқ олиш топшириғи бажарилмай қолди.

Урғочи молларни боқиш, асраш, подани урчитиб кўпайтириш ишлари яхши йўлга қўйилмаганлиги, соғин сигирларга тўйимли рацион белгиланмаганлиги, улар яхши яйратилмаслиги чорвачилик маҳсулотлари етиштириш планининг бажарилмаслигига асосий сабаб бўлди. Масалан, қишлов бошлангандан буён Оққўрғон районида гўшт ва тухум етиштириш ҳамда давлатга сотиш ўтган йилдагига нисбатан анча камайди, сигирларнинг маҳсулдорлиги ҳам 37 килограммга пасайди. Бўстонлиқ районида давлатга сут топшириш, Калинин районида гўшт етиштириш ва сут топшириш, Пискент ҳамда Тошкент районларида гўшт ва тухум топшириш ҳажми камайтириб юборилди.

Бир қатор районларда ҳамон гўшт етиштириш ресурсларидан оқилона фойдаланилмаяпти. Қорамолларни ўстириш ва бўрдоқига боқиш яхши ташкил этилмаган. Моллар яхши семирмасдан туриб гўшт учун топширилади ёки хўжаликларнинг ички эҳтиёжлари учун сўйиб юборилаверади. Масалан, шу йилнинг ўтган икки ойи давомида бўрдоқига боқилаётган 636 бош қорамол барвақт боқувдан чиқарилиб, ўртача тирик вазни 365 килограммга етганида гўштга топшириб юборилди. Бунинг оқибатида 54 тонна гўшт йўқотилди. Ўтган йили Калинин райони хўжаликлари бўрдоқиларнинг тирик вазни 430 килограммга етганида гўштга топширган эди. Бу йил эса 383 килограммдан оширилмади. Гўштга топширилган қорамолларнинг тирик вазни Паркент районида 15 килограмм, Ўрта Чирчиқ районида 52 килограмм, Тошкент районида 36 килограмм ва Янгийўл районида 56 килограмм камайди.

РАПО ҳамда колхоз ва совхоз раҳбарлари хўжаликлар фаолиятида тўла тартиб ўрнатиш учун барча зарур чораларни кўришлари керак. Ҳар бир хўжаликда ёш қорамолларни ўстириш ва жадал боқиб семиртириш билан шуғулланувчи ихтисослашган бригадалар тузиш лозим. Шу билан бир қаторда колхозлараро ва совхозлараро бўрдоқичилик базаларининг ишлаб чиқариш қувватларидан янада самаралироқ фойдаланиш керак бўлади.

Шунингдек, қўйлар сонининг камаймаслиги устидан қатъий назорат ўрнатиш, ёш ва ориқ қўйларни сўйишга йўл қўймаслик зарур.

Ўн иккинчи беш йилликнинг дастлабки йили ишлаб чиқариш программасининг муваффақиятли бажарилиши чорва қишловининг бориши ва йилнинг дастлабки ойларидан бошлабоқ қандай замин яратилишига кўп жиҳатдан боғлиқдир. Бироқ, кўпгина хўжаликларда бу жиддий масала хусусида лозим даражада қайғурилмаяпти. Мавжуд резервлардан, аввало, урғочи мол ресурсларидан жуда суст фойдаланиляпти.

Ўз фермаларида етиштирилган урғочи моллар ҳисобига соғин сигирлар подасини муттасил тўлдириб бориш учун бузоқбоқарлар ишини хўжалик ҳисоби усулида ташкил этиш лозим. Шунингдек, бузоқларни сақлаш, боқиш ва ўстириш ишларини ҳам тубдан яхшилаш керак.

Ҳозирги кунда ҳар бир колхоз ва совхозда сигир ва ғунажинларни юз фоиз урчитишга эришиш учун бу иш устидан қатъий назорат ўрнатилиши, жиддий ҳисоб-китоб юритилиши зарур.

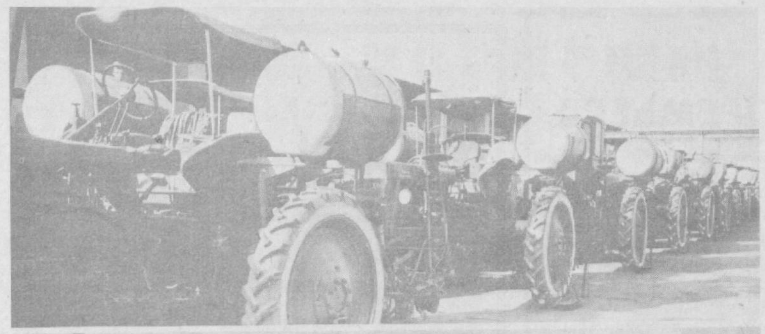

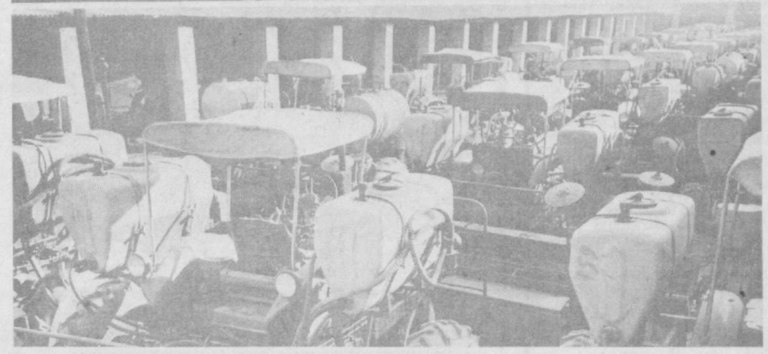

● ЎРТА ЧИРЧИҚ районидаги Охунбобоев номли колхоз пахтакорлари чигит экиш мавсумига пухта тайёргарлик кўрмоқдалар. Айниқса, хўжаликда техникалар ремонтига алоҳида эътибор берилди. Улар барвақт ишга шай қилиниб, тайёрлик чизиғига келтириб қўйилди. Суратларда: ремонтдан чиқарилган экиш техникаси.

В. Сироткин фотолари.

Пилла мавсуми тараддуди

ИМКОНИЯТЛАРНИ ИШГА СОЛАМИЗ

ПИЛЛАЧИЛИК билан шуғулланаётганимга 12 йилдан ошди. Аммо шу муҳлат ичида қандай қилиб бу соҳани рентабелли тармоққа айлантириш мумкинлиги ҳақидаги муаммо мени ўйлантириб келади. Тўғри план-топшириқларни муттасил ошириб бажаряпмиз. Ўтган йили ҳам 190 қути қурт боқиб, ҳар қутисидан 71 килограммдан ҳосил олдик.

Урганч ва Бўстонлиқ уруғчилик заводларидан келтирилган, касалга чидамли, баргни кам еювчи «Титрагибрид-3» нав қуртларининг самараси анча яхши бўлди.

Умринисо Эрматова, Муносибхон Аҳмаджонова, Мария Ҳасанова, Александра Тен, Галина Бучинская, Бейсенгул Ҳасанбоева сингари пиллакорларимиз ҳар қути уруғдан 80 килограммдан ошириб пилла етиштирдилар.

Ютуқларимиз бор-у, аммо хўжалигимиз бу тармоқдан ҳамон фойда ўрнига зиён кўряпти. Бошқа кўпгина хўжаликларда ҳам аҳвол шундай. КПСС Марказий Комитетининг партия XXVII съездига Сиёсий докладида ҳам қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етиштиришда тежамкорликка эътибор берилмаётганлиги, ортиқча сарф-харажатлар кўпайиб кетаётганлиги жуда тўғри таъкидланди.

Бизнингча, бу муаммоларни кўплашиб, ҳамкорликда ҳал этиш туфайли харажатларни анча камайтириш мумкин. Жумладан, ҳар йили мавсумда кўплаб ёғоч материаллари этажеркалар ясаш учун ишлатилади. Нима учун ана шу ёғочни металл мосламалар билан алмаштириш мумкин эмас. Биз бу йил шундай қилмоқчимиз. Ҳозирнинг ўзида 300 дона металл этажеркалар ясатиб қўйдик.

Маълумки, барг чопиш ва уни ташиб келиш ҳам қимматга тушади. Ўтган йили бу иш билан шуғулланадиган бригада тузиб, унга маълум ишчи-кучи ва техника ажратдик. Натижаси яхши бўлди. Қурт боқувчилар барг ташвишларини қилмай ўз ишлари билан машғул бўлдилар. Бу йил ҳам шу усулни қўлламоқчимиз.

Т. МЎМИНҚУЛОВА,
Ғалаба районидаги «Ленинград» колхози пиллачилик бригадаси бошлиғи.

ТАШАББУСКОР ҚИЗ

КАРИМА далаларнинг ёлғизоёқ сўқмоқларидан борар экан, қадамини тобора тезлатди. Ахир у парникка ҳаммадан олдин етиб келиб, ишни биринчилардан бўлиб бошлашга одатланган-да. Мўл ҳосилга пухта замин айни шу парникда яратилади. Бекорга халқимиз «Ер — бойликнинг онаси бўлса, отаси — меҳнат», демайди. Ҳалол меҳнат қилмасдан туриб, кўзланган натижага эришиш қийин. Буни ёш коммунист қиз яхши тушунади. Ҳамкасбларини ҳам шунга даъват этади. Каримани хаёл ўтмишга бошлади.

...У ёшлигидан қишлоқда қолиб ишлашни орзу қиларди. Бу истагини у 1976 йили 10-синфни битириш кечасида ҳам айтди. Синфдошларини ҳам қишлоқда қолиб, колхоз экономикасини юксалтиришга чақирди.

— Колхозимиз райондаги қолоқ хўжаликлардан бири ҳисобланади, — деди ўшанда Карима. — Унинг қаддини ростлаб олиши учун ҳаммамиз бирдек қайғуришимиз, меҳнат қилишимиз зарур деб ўйлайман. Мен сизларни жонажон колхозимизда қолиб ишлашга чақирмоқчиман...

Унинг бу ташаббусига анчагина ёшлар қўшилди. Карима ўрта маълумот тўғрисидаги аттестатини олгач, колхоз сут-товар фермасига йўл олди. Ҳа, иш у ўйлаганчалик осон эмасди. Соғувчилик касбининг қийинчиликлари ёш қизни анча шоширib қўйди. Аммо, бир сўзли, тиришқоқ қиз аҳдидан қайтмади. Унга Т. Абдураҳмонова, У. Султонова каби тажрибали чорвадорлар касб сирларини мукаммал ўргатиб, лозим пайтларда амалий ёрдам беришди. Кейинчалик меҳнатсевар қизнинг номи илғорлар сафида тилга олинадиган бўлди.

Бу орада чорвачилик даромад берувчи манбага айлана борди. Энди хўжаликда сабзавотчилик тармоғи оқсай бошлаганди. Карима Маҳамедова бу соҳага ҳам ўз улушини қўшишга қарор қилди. Ёш коммунистнинг бу ташаббусини колхоз маъмурияти ва партия ташкилоти ҳам қўллаб-қувватлади. У қолоқ сабзавотчилик бригадаларидан бирида меҳнат қила бошлади.

Кариманинг орзулари бугун куртак ёзаяпти. У ўзининг ҳалол меҳнати, хулқ-одоби, ибратли умр йўли билан кўпчилик ҳурматини қозонди.

Бўстонлиқ районидаги «Ленинград» колхозининг сабзавоткори Карима Маҳамедова айни пайтда ишда бошқаларга ўрнак бўлиб, коммунист деган юксак номни шараф билан оқлаб келаяпти.

А. ИБРОҲИМОВ.

УШАЛАЁТГАН ОРЗУЛАР

САНЪАТИМИЗНИНГ ЁШ АВЛОДИ

Торроқ бўлса-да, ёруғ ва шинам хонада ёш рассом ижод билан машғул. У гоҳ деворга илиб қўйилган ранг-баранг этюдларга, гоҳ чизаётган картинасига қарайди... Уфққача чўзилган далалар оппоқ рангга чулғанган. Ҳар томонга йўналган лоток-ариқлар, дала шийпони ёнидаги олтин ранг дарахтлар, сув насосининг минораси, пахтазор... гўё ҳамма нарса табиий чиқаётгандек. Аммо ниҳоясига етай деб қолган асар мазмунини янада ёрқинроқ очиб берадиган нимадир етишмаётгандек туюлади. Мўйқалам остида янги-янги тасвирлар, мотивга хос характерли деталлар вужудга келди.

Барибир ўша куни ижодкорнинг кўнгли тўлмади. Эртасига ва яна бир неча кун давом этган изланиш ўз самарасини берди. Энди картинанинг олдинги планидаги баланд лоток-ариқ устида қўниб турган чўл бургутининг тасвири пайдо бўлди. Уни рассом композицияга бежиз киритмади. Бургут илгари «қуш учса қаноти, одам юрса оёғи куйган», эндиликда эса мўл-кўл «оқ олтин» маконига айланган ерларга ҳайрат билан боқиб турганга ўхшайди. Шу сабабли у рамзий маъно касб этиб, асарнинг мазмунини янада бойитди.

... Ёш истеъдодли мўйқалам устаси Муҳаммадёр Тошмуродовнинг тилга олинган «Пахта етилди» композициясида одамлар қиёфаси тасвирланмаса-да, аммо улар амалга оширган улкан бунёдкорлик ишлари жозибадор бўёқлар воситасида ўз аксини топган.

Аввал Беньков номли республика бадиий билим юртида педагог И. Скориковдан, сўнг А. Н. Островский номидаги Тошкент театр ва рассомчилик институтида СССР халқ рассоми, профессор Р. Аҳмедовдан таълим олган қобилиятли ижодкор рангтасвирнинг турли жанрларида самарали ижод қилмоқда.

М. Тошмуродов яратган полотнолар тасвирнинг ҳаққонийлиги ва самимийлиги, рангларининг сержилолиги билан ажралиб туради. Асар мазмунини мотивга хос бўлган энг характерли деталлар орқали тасвирлашга ҳаракат қилади. Ўзи яхши билган кишиларнинг қиёфаларини, кўп марта кузатиш натижасида ҳиссиётига таъсир қилган табиат манзараларини чизади. Хусусан, Ноқоратупроқ ўлканинг Псков, Новгород, Печора шаҳарларида бўлиб ўтган кўргазмаларда намойиш қилинган «Ер» полотноси, «Ер ва эл» номли республика кўргазмасида томошабинларга ҳавола этилган «М. Назаров портрети», Ўзбекистон ССРнинг 60 йиллигига бағишланиб экспозицияга қўйилган «Қиш манзараси» ана шундай ижодий ишлар сирасига киради.

1983 йилда республика ижодкор ёшларининг «Илҳом» клубида очилган шахсий кўргазмаси санъатсеварлар ҳамда мутахассислар эътиборини қозонди. Шундан сўнг у СССР Рассомлар союзи аъзолигига қабул қилинди.

Рассом ижодий ишни педагоглик фаолияти билан қўшиб олиб бораяпти. У ҳозир А. Н. Островский номидаги Тошкент театр ва рассомлик санъати институтида дарс бермоқда.

— Профессор В. В. Пименев раҳбарлигидаги ижодий устахонада шуғулланиш ва Иттифоқимизнинг турли республикаларидан келган ҳамкасбларим билан учрашув, суҳбатлар менга жуда фойдали бўлди, — дейди у. — Кўпдан буён ўйлаб юрган режаларимнинг бир қисми амалга ошди. «Қамал» ва «Ёлғизлик» номли картиналаримни ўша ерда яратдим. Тарихий Ленинград қамали кунларидаги шаҳар аҳолисининг чексиз матонатини иродаси букилмаган совет аёли образи орқали тасвирлашга ҳаракат қилдим. «Қамал» номли композициям Буюк Ғалабанинг 40 йиллигига бағишланган экспозицияда намойиш қилинди.

М. Тошмуродовнинг ўз севган мавзулари бор, индивидуал тасвирлаш услубига ҳам эга. Аммо етук санъаткор даражасига кўтарилиш, асарларини барчага манзур қилиш осон иш эмас. Бунинг учун ҳали у тинимсиз изланиши, малакасини, маҳоратини янада ошириши, жаҳон ва совет тасвирий санъатининг бой анъаналаридан ибрат олиши лозим.

Б. ТОЖИЕВ,
Низомий номидаги Тошкент Давлат педагогика институти бадиий графика факультетининг ўқитувчиси.

ЧЕТ ЭЛ ХАБАРЛАРИ

ИМПЕРИАЛИЗМГА ҚАРШИ КУЧЛАР КОНФЕРЕНЦИЯСИ

ТРИПОЛИ, 17 март. (ТАСС). Ливия пойтахтида империализмга қарши кучлар конференцияси ўз ишини бошлади. Конференция ишида жаҳондаги турли мамлакатлардан 300 га яқин делегация, шу жумладан Осиё ва Африка мамлакатлари бирдамлиги Совет комитетининг вакиллари иштирок этмоқдалар.

Конференция очилишида нутқ сўзлаган Ливия революциясининг раҳбари М. Каддафи Ер юзидаги эркесевар халқларга қарши курашаётган реакцион кучлар активлашаётганлиги муносабати билан хавотирлик изҳор қилди.

М. Каддафи «Янги жаҳонгирлик» йўлини ўтказаётганлиги учун Америка маъмуриятини қоралади. Қўшма Штатлар, деди у, ўзининг ядро ракеталари ва ҳарбий флоти билан халқларга дағдаға қилиб, бутун дунёда ҳарбий базаларнинг кенг тармоғини вужудга келтирди. Америка империализми агрессия ва бошқаларнинг ерларини босиб олиш, иқтисодий кўпорувчилик ва Вашингтонга мақбул бўлмаётган сиёсий арбобларни жисмонан йўқ қилиш воситаларидан фойдаланмоқда. Сионистларнинг фаластинликларга ва Ливан халқига қарши ёвузликлари, Претория ирқчилари Африка жанубидаги кўпчиликни ташкил этган қора танли аҳолига нисбатан ўтказаётган хунрезлик сиёсати ёки Лотин Америкасидаги фашист режимлари озодлик учун курашаётганлардан қонли ўч олаётганлиги каби ҳозирги замоннинг давлат миқёсидаги барча жиноий хатти-ҳаракатларида Қўшма Штатларнинг қўли бордир. Қўшма Штатлар ўзининг гегемончилик мақсадларига эришиш учун гумашталари ва иттифоқчиларидан қурол сифатида фойдаланмоқда.

СОВЕТ ТИНЧЛИК ТАШАББУСЛАРИ ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАНМОҚДА

ХАНОЙ. Вьетнам фан арбобларининг Ханой шаҳрида бўлиб ўтган семинари қатнашчилари Совет Иттифоқи ва КПССнинг Ер юзида мустаҳкам тинчликни таъминлашга қаратилган ташқи сиёсий йўлини батамом қўллаб-қувватлаётганликларини изҳор этдилар.

Семинар қатнашчилари Америка империализмининг милитаристик тайёргарлигини қаттиқ танқид қилдилар. Вашингтон ишлаб чиқаётган «самовий урушлар» программаси инсоният ҳаётини хавф остида қолдиради. Олимлар КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари М. С. Горбачевнинг 15 январдаги баёнотида таърифлаб берилган СССР таклифларига Америка маъмурияти ижобий жавоб бериши керак, деб талаб қилдилар. АҚШ маъмурияти космик фазони ҳарбийлаштириш программасини ишлаб чиқишни тўхтатиши, ядро қуроли синовларидан воз кечиши керак.

БОНН. Немис тинчлик иттифоқининг Шлезвиг — Гольштейндаги ўлка ташкилоти совет тинчлик ташаббусларини тушунтиришга бағишланган бир қанча тадбирлар ўтказди. Сиёсий партиялар, касаба союзлар, урушга қарши ташкилотлар ва бошқа жамоат ташкилотларининг вакиллари Совет Иттифоқи илгари сурган тўла ядро қуролсизланиши юзасидан босқичма-босқич амалга ошириладиган планга юксак баҳо бердилар. Ана шу тадбирлар чоғида қуролсизланиш соҳасида, химиявий қуролнинг тўпланиб қолган запасларини йўқотиш йўлларини белгилаб бериш соҳасида Совет таклифларининг амалий характери алоҳида таъкидлаб ўтилди. Тадбирларнинг қатнашчилари Қўшма Штатларнинг ҳарбий устунликка эришиш йўлидаги авантюристик сиёсатини қаттиқ қоралaдилар ва АҚШ маъмуриятини ядро қуролсизланиши бўйича кенг қамровли программага амалий жавоб беришга даъват этдилар.

(ТАСС, 17 март).

ҚИТЪАЛАРДАН ДАРАКЛАР

● БРЮССЕЛЬ. Белгиянинг тараққийпарвар жамоатчилиги мамлакат территориясида Американинг ядро ракеталари жойлаштирилган куннинг бир йиллигини жуда катта норозилик намойиши билан нишонлади. Намойиш Флоренн шаҳрида ўтказилиб, унда бир неча минг одам қатнашди. «Ядро қуролига қарши ҳаракат Фламанд комитети» ва «Тинчлик учун биргаликдаги ҳаракатлар Фламанд маркази»нинг даъватига биноан мамлакатнинг таниқли жамоат ва сиёсат арбоблари, улар орасида Компартия раиси Луи Ван Гейт ҳам бор. Миллий ва Европа парламентлари депутатлари «Ракеталар ўрнига дарахтлар экилсин», деган рамзий ҳаракатда иштирок этдилар. Улар ҳукуматнинг «ракеталарни жойлаштириш тўғрисидаги қарори»га норозилик белгиси сифатида шаҳар паркида «Тинчлик хиёбони» барпо этдилар.

● БОНН. «Ваккерсдорф» (Бавария ўлкаси) аҳоли пункти яқинида ГФР тараққийпарвар жамоатчилигининг норозилик намойиши ўтказилди. Расмий доиралар бу ерда ядро моддаларини иккиламчи қайта ишлайдиган корхона қуришга киришиш ниятидадирлар. Мазкур корхонанинг бойитилган плутоний маҳсулоти ГФРга ўз ядро қуролини ишлаб чиқишга киришиш имконини бериши мумкин. Намойишда мингдан ортиқ киши қатнашди.

● БЕРН. Швейцария илгаригидек Бирлашган Миллатлар Ташкилотига аъзо бўлмайди. Мамлакатнинг мазкур халқаро ташкилотга аъзо бўлиб кириши масаласи юзасидан мамлакатда ўтказилган референдум натижаси ана шундай бўлди. Овоз беришда сайловчиларнинг ярмидан кўпроғи қатнашди. Овоз берган кишиларнинг тўртдан уч қисми Швейцария конфедерациясининг Бирлашган Миллатлар Ташкилотига аъзо бўлишига қарши чиқди. Шу тариқа БМТга аъзо бўлиш Швейцариянинг доимий бетарафлик принципини «шубҳа остига қўяди», деб даъво қилаётган кишиларнинг тезиси яна ғалаба қозонди.

● НЬЮ-ЙОРК. Рейган маъмуриятининг мақсади — Никарагуанинг қонуний сайланган ҳукуматини контрреволюцион муртадларнинг террорчи қўшинлари қўли билан ағдариб ташлашдан иборат. Оқ уй ходимлари аппаратининг бошлиғи Дональд Риган Эй-Би-Си телекомпаниясининг мухбири билан суҳбатда шу ҳақда ошкора гапирди. У Никарагуани «агрессивлик»да беҳаёларча айблаб, «АҚШ сандиночилар ҳукуматидан ҳар қандай йўл билан халос бўлиши керак», деди. Шунинг учун ҳам, деб давом этди Риган, «АҚШ мазкур ҳукуматни ағдариб ташлашга уринаётган кишиларга ёрдам бериши», бошқача сўзлар билан айтганда, Никарагуанинг АҚШга мақбул раҳбарларга эга бўлишига имкон бериши лозим.

Риган маъмурият конгресснинг контрасга ҳарбий ёрдам бериш учун 100 миллион доллар ажратишига эришиш ниятида эканлигини, у бу масалада ҳеч қандай муросасозлик қилмаслигини айтди.

(ТАСС, 17 март).

Пуштунларнинг зарбалари

КОБУЛ, 17 март. (ТАСС). Покистоннинг шимоли-ғарбидаги чегара вилоятида пуштун қабилалари яшайдиган етти ўлканинг бири — Куррам ўлкасида ўтган ҳафта мобайнида пуштунларнинг Турихайл қабиласи отрядлари билан афғон аксилинқилобчиларининг тўдалари ўртасида бир қанча тўқнашувлар бўлиб ўтди. Бу ерга етиб келган хабарларга кўра, пуштунларнинг босмачи тўдалар билан бир неча бор бўлган тўқнашувлари натижасида юз нафардан кўпроқ аксилинқилобчи ўлдирилган ва жароҳатлантирилган, йигирмага яқин юк ва енгил автомобиль, шунингдек бошқа техника воситалари сафдан чиқарилган.

Жанубий Вазиристон ўлкасидаги аҳвол кескинлашди, яқинда бу ерда ўлкада яшовчи қабилаларнинг жирғаси ўтказилган эди. Жирғада шу районда Афғонистонга қарши газандалар тайёрланадиган лагерларни тугатишга қарор қилинган эди. Бир қанча жойларда қабила жангчилари билан газандалар ўртасида тўқнашув содир бўлди. Натижада пуштунлар ўттиз чоғли босмачини, шунингдек Покистон армиясининг уч нафар офицерини асир олдилар. Бу газандалар лагерь мудофаасини ташкил этишга уринган эдилар.

Моманд ўлкасида Хоэйзи-Моманд қабиласининг оммавий жирғаси бўлди, унда Покистон армиясининг қабилалар яшаб турган зонани оккупация қилиб олиш йўлидаги ҳамма уринишларига қаттиқ қаршилик кўрсатишга аҳд қилинганлиги таъкидланди. Жирға қатнашчилари афғон аксилинқилобчиларининг барча газанда бўлинмалари Моманд районидан дарҳол олиб чиқиб кетилсин, деб талаб қилдилар, АДРнинг Покистон билан яхши қўшничилик муносабатлари ўрнатишга қаратилган ташқи сиёсий йўлини қўллаб-қувватладилар.

ЛИВАНДАГИ АҲВОЛ

БАЙРУТ, 17 март. (ТАСС). Ўтган кунлар мобайнида Исроил артиллерияси Жанубий Ливандаги Мимас, Айн-Танта аҳоли пунктларини, Ливаннинг озод этилган территориясида жойлашган бошқа аҳоли пунктларини тўпга тутишни давом эттирди. Марж-Зуҳур қишлоғи айниқса кўп тўпга тутилди. Бу шаҳарга ўнлаб снарядлар отилди. Ўз кўзи билан кўрганларнинг айтишларича, бу қишлоқда ёнғинлар чиққан, кўп уй-жойлар вайрон бўлган, аҳоли ўртасида қурбонлар бор. Босқинчилар экин майдонлари ва боғларни тўпга тутаётиб, ёндирувчи снарядлардан тобора кўпроқ фойдаланаяптилар.

Исроилнинг жазо отрядлари ва уларнинг маҳаллий малайлари Лаббай ва Айн-Фажур қишлоқлари районида озод этилган территорияга бостириб кириб, оммавий тинтув ўтказдилар. Қуршовдан ёриб чиқишга уринган кишиларни жазо операцияси ўтказиш районида муттасил осмонда турган вертолётлардан ўққа тутдилар.

Жанубий Ливаннинг босиб олинган қисмида ҳаракат қилаётган Ливан ватанпарварлари исроиллик босқинчилар ва уларнинг ёлланма аскарларига қарши еттита жанговар операция ўтказдилар. Алма-Шааб ва Кунин аҳоли пунктларидан сал нарида партизанларнинг ҳаракатлари айниқса муваффақиятли чиқди. Бу ерда душманнинг позициялари ва соқчиларига ҳужум қилинди. Маржаюн яқинидаги йўлда Исроил бронетранспортёри минадан портлаб кетди. Ливан ватанпарварлари қаршилик кўрсатиш фронтининг ахборотларида душман аскар ва техникадан талафот берганлиги айтилади.

ИККИ ПРЕМЬЕРА

Алишер Навоий номидаги Ўзбекистон ССР Давлат академик опера ва балет Катта театрининг кичик саҳнасида «XX аср чет эл операси» туркумидан иккита камер операсининг премьераси бўлиб ўтди.

Француз музика маданиятининг таниқли арбоби Франсис Пуленкнинг «Инсон овози» операси бир қисмдан иборат. Уни постановкачи-режиссёр, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби, Ҳамза номидаги республика Давлат мукофоти лауреати Ф. Сафаров саҳналаштирди. Мазкур опера француз ёзувчиси Жан Коктонинг пьесаси асосида яратилган. Бу асар чет элларда жуда машҳур бўлиб, 1966 йилда у Москвадаги Большой театрда ҳам қўйилган эди. Тошкентда эса биринчи марта намойиш қилинмоқда.

Бир пардали иккинчи комик операнинг либреттосини Жан Карло Менотти ёзган. Уни М. Павлова рус тилига таржима қилган. К. Менотти — америкалик машҳур композитордир. Бу асар бир неча йиллардан бери чет эл саҳналаридан тушмай келяпти. У 50-йиллардан бошлаб совет театрларида ҳам қўйилмоқда. Тошкентда мазкур опера ҳам биринчи марта намойиш қилинмоқда. Бош ролларни театр артистларидан Вера Григорьева, Лидия Бондаренко, Ринат Титеев, Шукур Ғафуровлар ижро этишмоқда. Оркестрга СССР халқ артисти, Ҳамза номидаги Ўзбекистон ССР Давлат мукофоти лауреати Д. Абдураҳмонова дирижёрлик қилмоқда. Саҳна безакларини эса рассом С. Фесько ишлаган.

Г. НАСРИДДИНОВА.

«КАЧАЛ ПОЛВОН» ЯНА САҲНАДА

Олийжаноблик, софдиллик ва жасурлик бор жойда албатта ёвуз кучлар енгилади, ҳақиқат қарор топади. Республика қўғирчоқ театри томонидан кичкинтойларга совға этилган янги спектакль асосида ана шундай ғоя мужассамлашган. Ёзувчи Шукур Саъдулла асаридаги бош қаҳрамон ролини Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Мавлуда Ғуломова талқин этган. Шунингдек, Д. Солиев, А. Маҳкамова, А. Мирзағиёсов, Ш. Ҳаитова, Ш. Солиева, М. Парпиевалар ҳам ўзларига топширилган қаҳрамонлар образини тўлақонли жонлантиришга эришганлар.

— Бу спектакль аввалари ҳам театримиз репертуаридан ўрин олганди, — дейди режиссёр И. Ёқубов. — Лекин очиғини айтганда, айрим кўринишлар ҳозирги давр болаларининг дидига, талабига унчалик жавоб бермасди. Биз пьесани қайта саҳналаштириш жараёнида бу камчиликларга барҳам беришга интилдик, айрим эпизодларга ўзгартишлар киритдик. Меҳнатимиз зое кетмади: жажжи томошабинлар янги талқиндаги спектаклимизни кўриб, мамнун бўлмоқдалар.

Д. ҚОДИРОВА.

НУР ОРҚАЛИ... СЎЗЛАШУВ

Кабель орқали юборилган нур телефон абонентларини бир-бири билан боғлади. Тошкентдаги 34, 36 ва 41 автомат телефон станциялари ўртасида тажриба оптик-тола алоқа линияси ишга туширилди. Бу Ўрта Осиёда биринчи шундай линиядир.

Хўш, шиша толадан ишланган кабелнинг афзаллиги нимада? Нур тўлқини одатдаги электр сигналларга нисбатан анча кўп информация ўтказа олади. Унинг ёрдами билан бир йўла ўнлаб, юзлаб эмас, балки минглаб телефон сўзлашувларини олиб бориш мумкин. Натижада алоқанинг техникавий имкониятлари ғоятда кенгаяди, сифати ошади, телефон тармоқларини кўпайтириш ҳаражатлари камаяди.

«Средазкабель» ишлаб чиқариш бирлашмаси бош корхонасининг коллективи оптик-тола кабелни саноат кўламида ишлаб чиқаришни ўзлаштирди. Бу янгилик катта иқтисодий самара беради: чунки у кўп тонна қимматбаҳо мисни тежайди. Синтетик материаллардан тайёрланган нур ўтказувчи кабелнинг яна битта муҳим томони бор. Унинг хизмат муддати мис симга нисбатан анча узоқ.

ЎзТАГ мухбири.

ТОҒЛАРДА БАҲОР

В. Портнов фотоэтюди.

ОБЛАСТИМИЗДА УЛУҒ ОКТЯБРНИНГ 70 ЙИЛЛИГИГА БАҒИШЛАНГАН ХАЛҚ ИЖОДКОРЛИГИ БУТУНИТТИФОҚ ФЕСТИВАЛИ

АССАЛОМ, ФЕСТИВАЛЬ!

ПОЙТАХТ самолётсозларининг маданият ва техника саройида Улуғ Октябрнинг 70 йиллигига бағишланган халқ ижодкорлигининг Бутуниттифоқ фестивали тантанали равишда очилди. Унда областимизнинг турли шаҳар ва районларидаги ижодий коллективлар, хонанда ва созандалар, рақс санъати ва бадиий ўқиш усталари қатнашдилар.

Кўпгина бадиий коллектив ва ижрочилар бундан олдин «Биз Ленин партиясини шарафлаймиз!» шиори остида ўтказилган область музика фестивалининг концертларида ҳам ўз маҳоратларини намойиш қилган эдилар. Улар клуб ва маданият уйларида, чорвачилик фермаларида бўлишди, шаҳар ва қишлоқ меҳнаткашлари ҳузурида маданий хизмат кўрсатиб, ўзига хос ижодий синовдан ўтдилар. Область бадиий коллективларининг мазкур фестивалида халқ талантлари ўзлари эришган ютуқларни намойиш қилдилар. Энди эса ҳаваскорларнинг Улуғ Октябрь юбилейига бағишланган янги ижодий кўриги бошланди.

Бутуниттифоқ фестивалининг тантанали очилишида ҳам ижодкорлар ўзларининг юксак ижрочилик маҳоратларини кўрсатишди. С. Туликовнинг Л. Ошанин шеърига басталаган «Ленин ҳамиша биз билан» қўшиғи концертнинг ўзига хос муқаддимаси бўлди. Уни Ғазалкент шаҳрининг хор коллективи ижро этди. Бу болалар хори область ва республика конкурсларининг бир неча бор ғолиби бўлган. В. Киселев раҳбарлик қилаётган бу коллектив икки йил муқаддам область Ленин комсомоли мукофоти лауреати унвонини ҳам олган эди.

Пойтахтимиздаги тўқимачилар маданият саройининг меҳнат ва уруш ветеранлари хори, Янгиобод шаҳрининг «Рус қўшиқлари» ва Чирчиқ шаҳрининг болалар музика мактаби хор коллективлари ижро этган қўшиқларда ҳам партия ва халқнинг мустаҳкам бирлиги, ленинча ғояларнинг ҳаётбахш қудрати мадҳ этилди.

Концерт программаси бир неча қисмдан иборат бўлиб, «Бизнинг бахтли болалик», «Қадрдон ўлка оҳанглари» ва «Эстрада мозаикалари» деб номланган эди. Улар тингловчиларга халқ ижодкорлигининг янги қирраларини намоён қилди. Коммунистик районидаги «Ўзбекистон» колхози болалар рақс ансамблининг чиқиши қардош совет республикалари болаларининг ҳаётини ифода этди. Ўтган йили Москвада ўтказилган ёшлар ва студентларнинг XII Жаҳон фестивалида қатнашган электротехника заводи клубининг ансамбли ижросидаги «Бахтли болалик» сюитаси ижро жиҳатидан мукаммал бўлди.

Томошабинлар Ғалаба районидан Налибоевлар оилавий ансамблининг янги концерт программасини ҳам катта қизиқиш билан қарши олишди. Булардан ташқари, Бекобод район маданият уйининг «Зафар тароналари», Оққўрғон район маданият уйининг «Наврўзи ажам» ашула ва рақс халқ ансамбли, Янгиобод шаҳрининг жаз оркестри, «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмаси техника ва маданият саройининг «Петрушка» қўғирчоқ халқ театри ва бошқа ижодий коллективлар ўзларининг малакали ижрочилик маҳоратларини муносиб равишда намойиш қила олишди.

— Халқ ижодкорлигининг Бутуниттифоқ фестивали 1987 йилнинг ноябрь ойига қадар давом этади. Меҳнаткашларнинг сиёсий ва меҳнат кўтаринкилигини ошириш, маънавий ва эстетик дидини шакллантиришга кўмаклашиш, уларни КПСС XXVII съезди қарорларини амалга оширишга сафарбар этиш бу кўрикнинг асосий мақсадидир, — дейди фестивални ўтказиш область ташкилий комитетининг раҳбари Д. Жаҳонгирова. — У меҳнаткашларни, шунингдек, ёшлар ва кичкинтойларни халқ ижодига тобора кўпроқ жалб этишга, уларнинг маънавий эҳтиёжларини тўларок қондиришга хизмат қилади. Бундан ташқари, фестивалда қатнашиш клублар, маданият уйлари ва саройлари, шунингдек, маданий-спорт комплекслари фаолиятини янада юқори савияга кўтариш, КПСС Марказий Комитетининг «Клуб муассасалари ва спорт иншоотларидан фойдаланишни яхшилаш тадбирлари тўғрисида»ги қарорида илгари сурилган муҳим вазифаларни амалга ошириш имконини беради.

Фестиваль программаси доирасида театр, музика, хореография, тасвирий санъат сингари хилма-хил жанрлар бўйича кўрик ва конкурслар ўтказилади. Бундан ташқари, меҳнат, ўқиш, маданият ва спорт эстафеталарини уюштириш, уларда ҳаваскорлик коллективларининг концертларини намойиш этиш ҳам кўзда тутилган. Шунингдек сиёсий, комсомол ва пионер қўшиқлари фестиваллари, фольклор байрами, турли кўргазма ва ҳаваскорлик фильмлари намойиши, бадиий-спорт байрамлари, миллий спорт турлари бўйича мусобақалар ва бошқа хил оммавий тадбирлар ўтказиш мўлжалланмоқда.

Областимизнинг ҳамма шаҳар ва районларида фестиваль бошланди. Кўпгина меҳнат коллективлари ва ўқув юртлари халқ ижодкорлигининг бу кўригига ғайрат билан киришдилар. Аммо ҳали энг муҳим ишлар олдинда. Талантли ижрочилар ва рақс усталари, рассомлар ва халқ амалий санъати ижодкорларининг ҳаваскорлик уюшмаларини вужудга келтириш, улар ижодини янада юқори поғоналарга кўтариш — буларнинг ҳаммаси меҳнаткашларни тобора кўпроқ санъатга жалб этиш, уларни коммунистик руҳда тарбиялаш ишига хизмат қилади.

ФИЗКУЛЬТУРА ВА СПОРТ

ДОСААФ ТАШКИЛОТЛАРИДА

РЕЗЕРВЛАР ҲИСОБИГА

Ёшларни ҳарбий-ватанпарварлик руҳида тарбиялашда ДОСААФ ташкилотлари муҳим роль ўйнайди. Тошкент шаҳар Ленин райони ДОСААФ ташкилоти бу борада амалга ошираётган ишлар ибратлидир.

Бу ерда ёшларни ҳарбий хизматга тайёрлаш, халқ хўжалиги учун оммавий касб эгаларини етиштириш, спорт турларини ривожлантиришда яхши тажриба тўпланган. Спорт-техника клубида шоферлик курслари мунтазам ишлаб турибди. Ҳозирги кунда 10 та группада кўплаб киши таълим олмоқда. Ўтган йили бу даргоҳда кўпгина ёшлар профессионал ва ҳаваскор ҳайдовчи гувоҳномаларини олишган эди. 1985 йилда аввал назарда тутилганидек икки баравар кўп киши радио-телевизион курсини битирдилар ва шу ихтисос бўйича турли ташкилотларда меҳнат қилиш учун йўлланма олдилар.

— Шу йилнинг ўзида спорт-техника клубимизда турли категориялар бўйича юзлаб ҳайдовчиларни тайёрлашни режалаштирганмиз, —дейди СТК бошлиғининг ўринбосари Х. Ҳасанов. — Ўқитувчиларимиздан А. Содиқов, В. Мосин, инструкторларимиздан Т. Муҳамаджонов, М. Андросовлар талабаларнинг ҳар томонлама пухта билимли, тажрибали мутахассис бўлиб етишишларига ҳаракат қилишяпти.

Спорт-техника клубида ташкил этилган тўгараклар доимо гавжум. Ҳозир 5 та спорт секцияси мунтазам ишлаб турибди. Автомобиль, мотоцикл пойгаси, радио спорти ва бошқа секцияларда айниқса кўплаб ёшлар тўпланишган.

Мана бир неча йилдирки ДОСААФ ташкилоти шаҳар мусобақаларида совринли ўринларни эгаллаб келмоқда. Масалан, ўтган йили шаҳар чемпионатида клуб спортнинг барча турларида иккинчи ва учинчи ўринларни эгаллади. 7 киши биринчи разряд, 2 киши эса СССР спорт мастерлигига номзод талабини бажарди. Мусобақаларда мотоцикл спорти бўйича Л. Нога, И. Тихонов, радио спорти бўйича П. Князев республика чемпиони унвонига сазовор бўлишди.

— Бу йил икки СССР спорт мастерлигига номзод тайёрлаш, мусобақаларда шаҳарда биринчи ўринни эгаллашга интилаяпмиз, — дейди биз билан суҳбатда спорт бўйича катта методист И. Тихонов. — Ана шу вазифанинг уддасидан чиқиш учун янги резервларни ишга солаяпмиз: турар-жойларда, корхоналарда, клубларда филиалларимизни очишга киришдик. Бу ДОСААФчилар сонини ошириш билан бирга разрядли спортчиларни ҳам кўплаб тайёрлаш имконини беради.

Ғ. ЮСУПОВ.

Мусобақалар, учрашувлар

● КУТАИСИ шаҳрида мамлакатимизнинг кучли чарм қўлқоп усталари тўпландилар. Бу ерда ёшлар ўртасидаги СССР 43-чемпионати мусобақалари ўтказилди. Ҳар бир вазн тоифасидаги баҳсларни мутахассислар диққат билан кузатиб бордилар. Чунки ана шу учрашувларда ўзини кўрсатган истиқболли боксчилар сентябрь ойида ўтказиладиган ёшлар ўртасидаги Европа чемпионатида қатнашадиган мамлакат терма командасига номзод қилиниши керак эди.

Чемпионатда 67 килограммли боксчилар ўртасида тошкентлик «Локомотив» кўнгилли спорт жамиятининг аъзоси Алишер Аҳроров кўпчилик диққатини ўзига тортди. У барча учрашувларда ишончли ғалабага эришиб, чемпионат ғолиби бўлди. Алишер барча ғолиблар қатори Европа чемпионатига йўлланма олди.

● ВЕЛОШОССЕ бўйича аёллар ўртасида ўтказилган Ўзбекистон шахсий-команда биринчилиги кескин ва муросасиз руҳда ўтди. Пойга олти кун давомида турли мураккабликдаги маршрутлар бўйлаб давом этди.

Олти кунлик пойга якунига кўра фарғоналик Ирина Арехова республика чемпиони деб топилди. Областимизнинг икки вакили — Наташа Желтова ҳамда Раъно Бобоевалар иккинчи ва учинчи ўринларни эгаллашди.

Команда ҳисобида Тошкент область терма командаси биринчи бўлди.

● АНДИЖОН. Чим устида хоккей бўйича эркаклар командалари ўртасида ўтказилаётган мусобақалар Ўзбекистон XX спартакиадаси программасига кирувчи ҳамда коллективлар учун зачёт очко келтирувчи дастлабки турдир. Шунинг учун барча командалар бор кучларини ишга солиб, ғолиблик учун курашдилар. Бу турнирда Тошкент области хоккейчилари совринли учинчи ўринга кўтарилишди.

● ФАРҒОНА. Бу ерда аёллар командалари ўзаро куч синашмоқдалар. Мусобақаларнинг биринчи турида Тошкент области терма командаси самаркандликларни 2:0 ҳисобида, иккинчи турда эса Наманган область хоккейчиларини 6:0 ҳисобида мағлубиятга учратди.

ВРАЧ МАСЛАҲАТИ

САЛЬМОНЕЛЛЁЗДАН ЭҲТИЁТ БЎЛИНГ

Ҳурматли редакция! Болаларда учраб турадиган сальмонеллёз касаллигини хавфли дейишади. Бу хасталик ҳақида маълумот берсангиз.

М. АЗИМОВА,
Тошкент райони.

Чиндан ҳам болалар ўртасида учраб турадиган касаллик — сальмонеллёз хавфли ва юқумли ҳисобланади. Уни баъзан соддароқ тил билан ичбуруқ ҳам дейишади. Сальмонеллёз дардига йўлиққан боланинг тинкаси қуриб, дармондан қолади. Унда алаҳсираш, ҳушдан кетиш ҳоллари ҳам содир бўлади. Ичакнинг буралиб, қориннинг ғижимлаб оғришидан азоб чекади. Ичи узлуксиз безовта қилаверади.

Сальмонелла микроблари одамга ҳайвонлар орқали ўтади. Қуш, балиқ, ит, мушук сальмонелла тарқатишда энг актив жонивор ва ҳайвонлар туркумига киради. Иссиқда туриб қолган ёки айниб бузилган гўшт, тухум, сут, товуқ гўшти ва бошқа озиқ-овқат маҳсулотлари сальмонелла микробларининг кони уясидир. Уларни истеъмол қилган одам, албатта, касалликка учрайди. Меъда-ичак фаолияти кескин бузилади.

Шахсий гигиена қоидаларига риоя қилмаслик натижасида ҳам сальмонеллёзга йўлиқиш мумкин. Бу дарднинг кўпинча бир ёшгача бўлган болаларда учраши кузатилмоқда. Сабаби, баъзи оналар тозаликка етарли даражада риоя қилмаяптилар. Ҳовли супураётиб ёки молнинг тагини тозалаб туриб йиғлаб қолган боласини эмизиш учун қўлини ҳам ювмай шошилган аёллар ўз гўдакларининг бу хасталикка чалинишига сабабчи бўлишлари мумкин. Аммо кейинги пайтларда санитария талабларига риоя этилмаган жойларда сальмонеллёз ўсмирларда ҳам учрамоқда.

Озиқ-овқат маҳсулотларини тоза ва уринтирмай сақлай билиш, ошхоналар, кафелар, мактаб буфетлари ва ошхоналари, оилалардаги тозалик, орасталик сальмонеллёз микробларини тарқатмасликнинг муҳим шартидир. Афсуски, ҳали кўпгина оилаларда, умумий овқатланиш тармоқларида бунинг муҳимлиги унутиб қўйилмоқда. Озиқ-овқат маҳсулотларини тўғри сақлашга эътиборсизлик, пала-партишлик ва масъулиятсизлик билан қаралмоқда.

Бундай аҳвол ҳаммамизни ташвишга солиши, касаллик тарқалмаслиги учун зарур чоралар кўришимиз лозим.

Ж. ХЎЖАЕВ,
область санитария маорифи уйининг бош врачи.
Ф. ТЎРАЕВ,
врач.

(«Тошкент ҳақиқати»нинг навбатдаги сони 21 мартда чиқади).

Редактор Н. НАСИМОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТОВАРЛАР ХАЛҚҚА!

МОРШАН ТАРАЛГАН МОВУТ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ

Жун газмоллардан қоматга жуда ярашиқлик модада эркак ва аёлларнинг қишлик ва демисезон пальтоларини тикиш мумкин.

Гуллари ёрқин бўртиб турган «Ёлочка» газмоли қоматни яхши тутади, исталган мода чизиқларига осон ёпишиб тушади.

Тоза жундан тўқилган узунасига чивиқли бошқа газмолдан эса эркин қамровли пальто тиктириш айни мақсадга мувофиқдир.

Узун силлиқ мўйли юмшоқ пластик газмол ёшларнинг қишлик ва демисезон пальтоларини тиктириш учун жуда мос. Турли хил рангдаги иплардан йигирилган калавалар газмолга чиройли ва башанг кўрк бағишлайди.

Газмолларнинг яна бир тури — сиртқи томонига энига гул туширилган юпқа, жун газмол бўлиб, у аёлларнинг демисезон пальто ва костюмлари учун тавсия этилади.

Газмоллар ҳар 1 метрининг баҳоси — 26 сўмдан 32 сўмгача.

РСФСР ТЎҚИМАЧИЛИК САНОАТИ МИНИСТРЛИГИНИНГ РЕКЛАМА БЎЛИМИ.
«ГЛАВКООПИНФОРМРЕКЛАМА»

КРЕДИТ ШАРОФАТИ

Савдо кредити шахсий транспортда сафар қилиш тўғрисидаги орзуни рўёбга чиқаради.
«Узспортторг» магазинлари
барча маркадаги мотороллерлар;
барча маркадаги мотоциклар («Урал» мотоциклидан ташқари);
«ИЖ» мотоцикларига кажавалар;
барча маркадаги қайиқлар ва қайиқ моторларини
КРЕДИТГА СОТИБ ОЛИШНИ

ТАВСИЯ ЭТАДИ

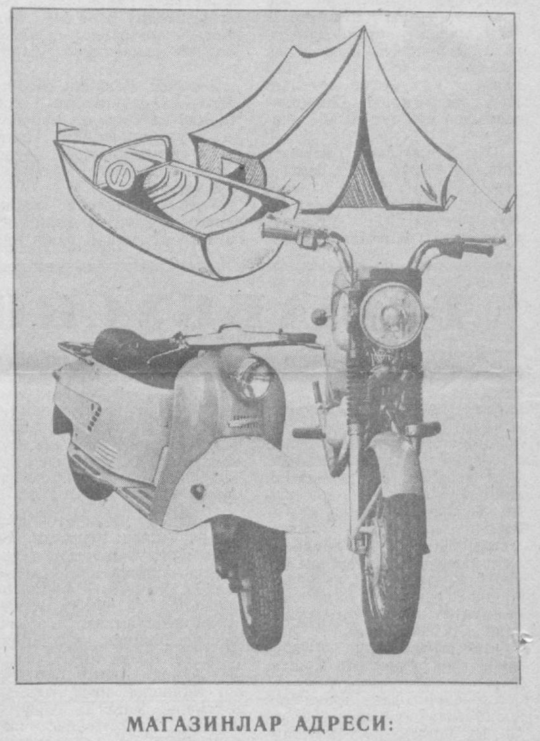

МАГАЗИНЛАР АДРЕСИ:

1 — Тошкент шаҳри, У. Юсупов кўчаси, 2-уй.
2 — Тошкент шаҳри, Муқимий кўчаси, 16-уй.
4 — Чирчиқ шаҳри, Морозов кўчаси, 1-уй.
5 — Янгийўл шаҳри, Самарқанд кўчаси, 9-уй.
18 — Ангрен шаҳри, Ленин кўчаси, 6-уй.
21 — Оҳангарон шаҳри, 52-квартал, 8-уй.
22 — Тошкент шаҳри, Олмазор массиви, 15/3-уй.
23 — Нариманов шаҳри, Лихачев кўчаси, 5-уй.
34 — Олмалиқ шаҳри, Карл Маркс кўчаси, 39-уй.
42 — Тошкент шаҳри, Олой бозори.
44 — Бекобод шаҳри, Микрорайон, 21-уй.

«УЗСПОРТТОРГ» ИХТИСОСЛАШТИРИЛГАН УЛГУРЖИ-ЧАКАНА САВДО ИДОРАСИ (телефон 35-00-84).

«СОЮЗТОРГРЕКЛАМА» БУТУНИТТИФОҚ БИРЛАШМАСИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН РЕКЛАМА АГЕНТЛИГИ (телефон 45-37-27).

ТАШКИЛОТЛАР, КОРХОНАЛАР, КОЛХОЗЛАР ВА СОВХОЗЛАРНИНГ

РАҲБАРЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

Тошкент область ипакчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси

ТУГАТИЛДИ

Даъволар 1 апрелгача қабул қилинади.

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ДАВЛАТ ПЕДАГОГИКА ИНСТИТУТИ

АНГРЕН ШАҲРИДА

1986 йил 29 март соат 16.00 да бўладиган битирувчиларнинг анъанавий

УЧРАШУВ-КЕЧАСИГА

ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

Кечада дипломлар топширилади.

Тошкент область ижроия комитетининг умумий овқатланиш бошқармаси коллективи Бекобод умумий овқатланиш трести директори Ҳ. Б. Бойматовга онаси

Бибинисо БОЙМАТОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Тошкент район матлубот жамияти Охунбобоев қишлоқ матлубот жамияти масъул ходими Т. Исаевга отаси

Тўлаш ИСАЕВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

ТВ

БУГУН

● МТ 1

9.00 «ВРЕМЯ». 9.45 «Кузя учун уй». Мультипликацион фильм. 10.05 «Саёҳатчилар клуби». 11.05 «Лўли». Тўрт серияли телевизион бадиий фильм. 2-серия. 12.25 «Йўл уфққа бориб туташади». Илмий-оммабоп фильм («ЦНФ»). 12.45 Янгиликлар.

* * *

15.00 Янгиликлар. 15.20 «Инсон ва табиат». Ҳужжатли фильмлар: «Карадаг — мўътабар ер». «Турна ҳайқириғи», «Табиат сирлари». 16.15 Ново-Троицк шаҳри «Металлург» халқ ашула ва рақс ансамблининг концерти. Оренбургдан олиб кўрсатилади. 16.40 «Тинчлик — келажакка ишонч». «Будапешт кундалиги». Телевизион ҳужжатли фильм. 17.15 Латвия ССРда хизмат кўрсатган артистлар Н. Новик ва Р. Харажаняндан иборат фортепьяно дуэти чалади. 17.30 Мухбирларимиз ҳикоя қиладилар. 18.00 Қувноқ нотачалар. 18.15 Мактаб ўқувчиларининг КамАЗ слесарлари бригадири, КПСС XXVII съездининг делегати Г. С. Баштанюк билан учрашуви. 18.45 «Сиз яратган боғ». 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 И. Гайдн. 92-соль мажор симфонияси. 20.00 «Агар соғлом бўлай десанг». 20.15 Фигурали учиш бўйича жаҳон чемпионати. Жуфт бўлиб учиш. Эркин программа. Швейцариядан олиб кўрсатилади. 21.30 «ВРЕМЯ». 22.00 Футбол. Кубок эгаларининг кубоги, 1/4 финал. «Динамо» (Киев) — «Рапид» (Вена). Киевдан олиб кўрсатилади. Танаффус пайтида (22.45) — «Дунё воқеалари».

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ ТЕЛЕТОМОШАБИНЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

Профилактика муносабати билан чоршанба, 19 март куни МТ II программасининг кўрсатувлари соат 9.00 дан 16.10 гача 11-канал орқали намойиш этилади.

● ЎзТВ 1

7.30 Ритмик гимнастика. 7.50 «Салом, кичкинтойлар!». 8.00 «Тонгги тароналар». 8.10 Ишчи ёшлар учун. «Беш йиллик одимлари». 8.20 «Ҳарбий таълим ва тарбия». «Мактаб ислоҳоти — ҳаётга!» туркумидан. 8.30 «АХБОРОТ».

* * *

18.00 Янгиликлар. 18.15 КПСС XXVII СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИ — ҲАЁТГА! «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Эстафета давом этади». 18.50 «Чурек ва кичкинтой». Мультфильм. 19.00 КПСС XXVII СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИ — ҲАЁТГА! «Чорвадор» программаси. 19.30 «АХБОРОТ» (рус.). 19.45 «Дақиқа қадри». Ҳужжатли фильм. 20.00 «Инсон ва қонун». 20.30 «АХБОРОТ». 20.50 «Ёш овозлар». Концерт. 21.30 Москва. «ВРЕМЯ». 22.00 «Театр учрашувлари». 23.15 Кўрсатувлар программаси.

Р. 08647. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64684. Б. 1568. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12